

ENHOJUST – FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

JANUARY 2021- JULY 2022

DESIRE FOUNDATION, CLUJ-NAPOCA, ROMANIA

FINAL REPORT

31.07.2022

Table of Contents

I. The project team.....	3
II. Documentation work	3
II.1. Questionnaire on health in Pata Rât.....	3
II.2. Legislation	8
II.3. Literature	9
II.4. Information gathering from public authorities.....	9
II.5 Mapping cases of housing in toxic environment across Romania	12
II.6. Interviews made in Miercurea-Ciuc (Harghita county) and Pata Rât of Cluj-Napoca.....	21
III. Measuring air pollution in Pata Rât, Cluj-Napoca	21
IV. Environmental organizations.....	25
IV.1. Organizations from Romania	25
IV.2. Organizations from other countries	26
V. Media campaign	27
VI. Materials resulted from the research.....	44
VI.1. ENHOJUST – full report in Romanian, also transposed in a volume.....	44
VI.2. ENHOJUST policy brief in English	46
VI.3. ENHOJUST policy brief in Romanian	47
VI.4. ENHOJUST brochure of general interest: Demanding a policy for housing in a healthy environment	49
VI.5. ENHOJUST brochure for Cluj-Napoca	53
VI.6. Petition submitted to the National Council for Combatting Discrimination (CNCD)	57
VII. Dissemination	57
VII.1. Creating and disseminating 11 individual video messages	57
VII.2. Creating and disseminating the synthetic ENHOJUST video message	58
VII.3. Disseminating the printed and digital ENHOJUST report and policy brief	58
VII.4. Presenting the ENHOJUST findings at public events	60

I. The project team

The project team was established gradually since the beginning of the project (January 2021). In a first phase, besides two sociologists (Enikő Vincze – project director, and George Zamfir) a legal expert (Vasile Gîlbea) was hired on the project. They started to elaborate the concept and methodology of the legal and social research on the basis of which, at the end of the project, the team will be able to present to decision-maker factors an analysis-based policy recommendation in what regards environmental and housing justice. The administrative-financial management of the project was ensured from its beginnings by Noémi Magyari.

In the second phase, medical doctor Bogdan Mincu and engineer Alexandru Luchian joined the project team to ensure that further planned actions will be taken on to offer medical and technical arguments about the health-related risks of living in a polluted/ toxic environment.

Last, but not least, in July 2021, the ENHOJUST team was enriched by media artist Radu Gaciu and campaigner specialist István Szakács, whose contributions will ensure that the results of the project will be also materialised in a series of visual materials promoted through different channels to raise awareness about environmental racism, and about the need for the interconnected environmental and housing justice.

This team continued its work during the whole project period on the base of a plan of division of labor during all of the project phases, documentation, analytical, writing, dissemination.

II. Documentation work

Documentation work was started in the first phase of the project, constituting the base for our later analysis and report-writing.

II.1. Questionnaire on health in Pata Rât

Our questionnaire and sample was elaborated by Bogdan Mincu, in collaboration with Enikő Vincze. We applied it in three communities of Pata Rât: Cantonului street, Modular houses, Dallas (see Map 1), with 283 respondents. Pata Rât is one of our studied cases through which we aim to describe in more details how environmental racism works against Roma enforced to live in a polluted/ contaminated area. This case, and another one to be chosen, offered us important details in sustaining our policy recommendations formulated at the end of the project.

Composed of four distinct semi-informal residential areas with different histories, Pata Rât was formed in the proximity of the municipality landfill. In 2012, with the occasion of a UNDP survey, more than

40% of the residents declared that they were moved forcibly or at least were directed to Pata Rât by the local public administration as a result of their eviction from other parts of the city.

Map 1. The map of Pata Rât area

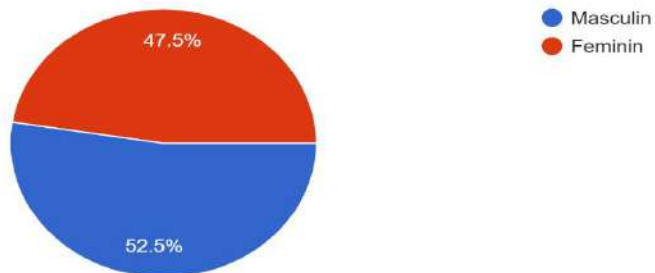
As the above map reflects, Pata Rât includes:

- four residential areas (Dallas colony formed since the 1970s and the barracks in the very proximity of the landfills, altogether, today, inhabited by cc 400 persons), Cantonului colony formed since early 2000s inhabited by cc 800 households, modulare houses (cc 300 persons) built in 2010 by the City Hall for the Roma families evicted from Coastei street;
- the landfills (the old landfill closed in 2015, the new SALPREST and RADP landfills opened up in 2015, the old chemical waste dump Terapia)

Below we present some of the data resulted from the questionnaire-based survey completed by 132 adults from Cantonului street, 53 persons from the modular houses and 98 adults from Dallas colony. The first three graphics represent the composition of the sample according to the respondents’ gender, occupational status and the length of their living in the area.

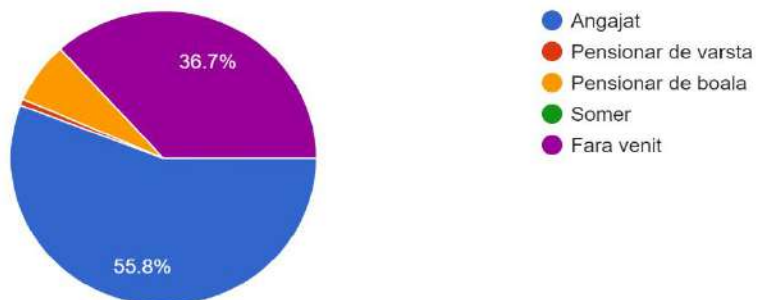
Graphic 1

Sex
280 responses

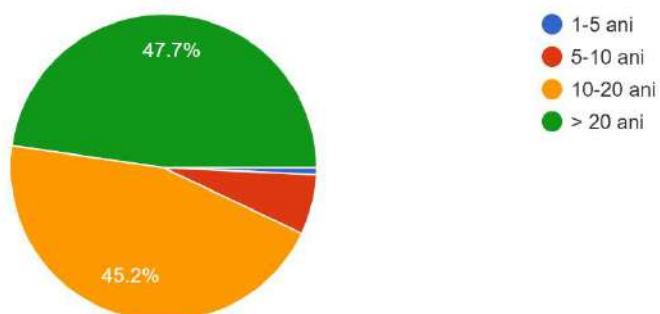
Graphic 2

Statut ocupational
283 responses

Graphic 3

Durata locuirii in zona
283 responses

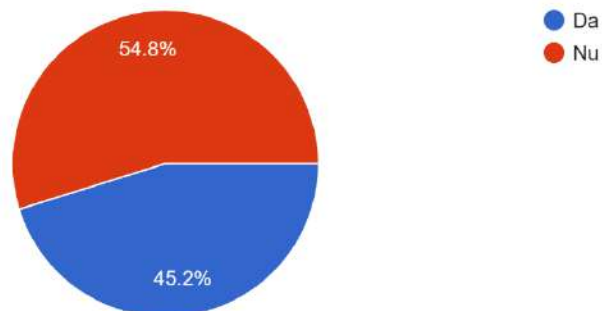

The rest of the graphics from below show (4) if in the respondents' families there were or not deaths in the last 4 years; (5) if they had to take their children to a physician in the past one year; (6) if the respondents consider that the area where they do live effects their health; (7) if they had the illnesses enumerated in the questionnaire; (8) if they are coughing; (9) if they felt a fatigue that they could not explain in the last one year; and (10) what bothers them most in the pollution of their environment.

Graphic 4

Au existat decese in familia dumneavoastra in ultimii 5 ani?

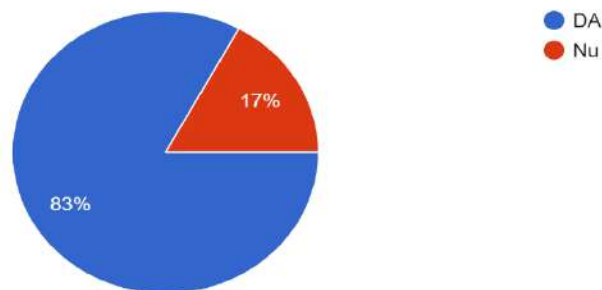
281 responses

Graphic 5

Vreunul din copii din familia dumneavoastra a fost la medic pentru o problema de sanatate in ultimul an?

282 responses

Graphic 6

Considerati ca zona in care locuiti va afecta sanatatea?

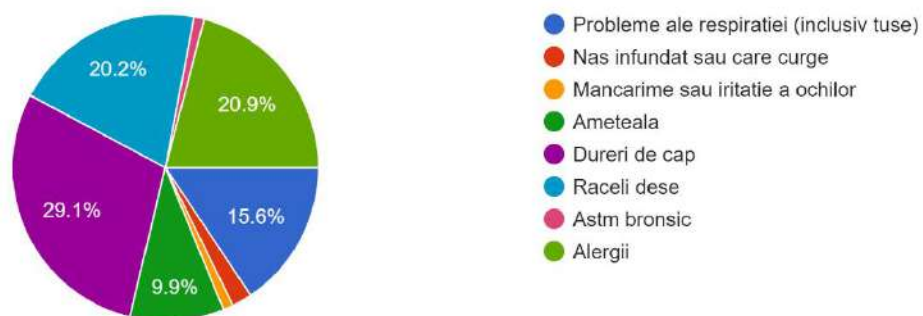
283 responses

Graphic 7

In ultimul an ati avut oricare din urmatoarele probleme de sanatate?

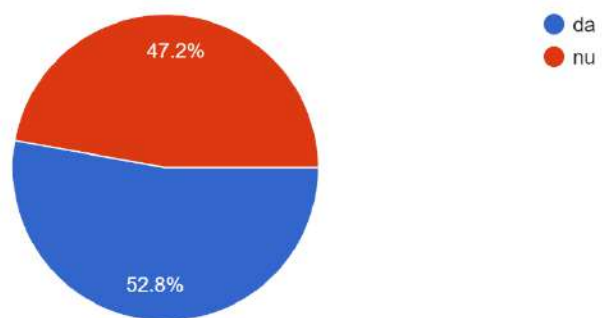
282 responses

Graphic 8

Tusiti?

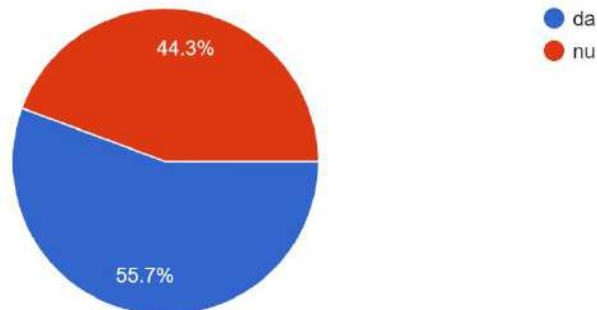
282 responses

Graphic 9

Ati simtit oboseala la efort inexplicabila in ultimul an?

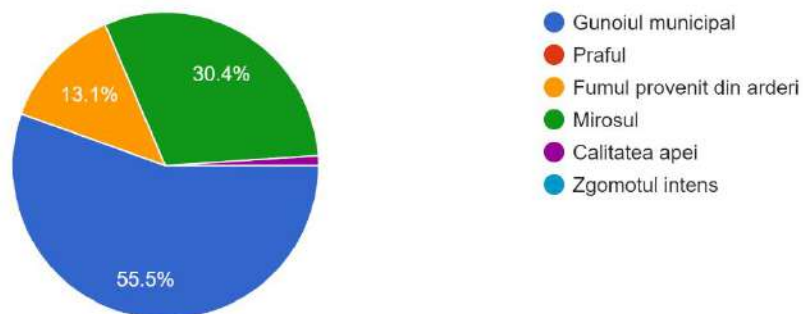
282 responses

Graphic 10

Legat de poluare, cel mai mult va deranjeaza

283 responses

II.2. Legislation

Studying national and international regulations and laws (by Vasile Gîlbea):

- European Commission Directives on clean air, on the control of industrial pollution, waste management, protection of nature, climate changes, dangerous substances
- Romanian legislation on waste management
- Romanian legislation regarding clean air
- EC infringement cases against Romania related to environment
- Romanian legislation regarding contaminated sites
- National strategy regarding contaminated sites
- The right to adequate housing and right to be protected against evictions in UN documents, <https://www.desire-ro.eu/?p=3940>
- National legislation on housing, <https://www.desire-ro.eu/?p=3945>

- The right to housing in EU documents, <https://www.desire-ro.eu/?p=3944>

The later analysis of the above legislation helped us to define the gaps in the Romanian legislation in what regards the right to a healthy environment and to adequate housing, and to formulate our policy recommendations at the end of the project.

II.3. Literature

Policy reports and academic literature about environmental racism, waste collection and landfills, peripheral housing and spatial marginalization, environmental justice, healthy environment, inequalities associated with environmental risks were collected and studied by George Zamfir and Enikő Vincze. Besides, Bogdan Mincu collected medical literature about illnesses related to pollution. We used this literature in sustaining our arguments in the policy document that we elaborated and promoted by the end of our project.

II.4. Information gathering from public authorities

In order to highlight the relevance of tackling the issue of housing in a polluted/ contaminated/ toxic environment in Romania, we aimed to collect information across the whole country about the existence of such cases and about how the existing county-based institutions do acknowledge their existence and the need to address them via policy measures. Therefore, our team sent three rounds of letters as described below to the county prefectures, environmental protection agencies and environmental guards (work done by Enikő Vincze and George Zamfir).

Map 2. Counties of Romania

**A) QUESTIONS SENT TO THE RELEVANT PUBLIC AUTHORITIES OF THE 41 COUNTIES OF ROMANIA:
INSTITUȚIA PREFECTULUI, AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI, GARDA DE MEDIU**

A.1) In the Atlas of marginalized URBAN areas, based on the answers given by the mayors to the survey conducted by the World Bank in 2014, on the map of the your Development Region appear several localities with precarious housing areas (marked with shades of green on Map 1 below) , and some localities and marginalized areas (marked with shades of purple on Map 2 below). Please let us know, which of these localities have (informal) dwellings or settlements with over three households built at a distance of less than 1000 meters from polluted / toxic / contaminated sites. Please mention in each case noted, what kind of sites are these: nonecological landfill, temporary ramp or waste transfer ramp, water treatment plant, high-rise electricity poles, old industrial site, something else (what exactly).

A.2) In the Atlas of marginalized RURAL areas made by the World Bank in 2014, on the map of your county there are several areas called marginalized areas. Please look at Map 3 below, and tell us: In your county, in which rural localities are there marginalized areas marked with red and blue dots at a distance of less than 1000 meters from toxic sites? In each case noted, please also mention what kind of polluted / toxic / contaminated sites are these: non-ecological waste landfill, temporary landfill or waste transfer ramp, water treatment plant, high-rise electricity poles, old industrial site, something else, what.

A.3) The National Inventory made by the National Agency for Environmental Protection in 2007-2008 and updated in 2013, which was the basis of the National Strategy and National Action Plan for the

Management of CONTAMINATED SITES in Romania (adopted by the Government in 2015), provides important information about this problem. Please let us know what is the situation regarding the contaminated sites in your county, namely: Which are the contaminated sites mentioned in that inventory? Which are the contaminated sites based on the latest data available to your institution? Were there and/or are there dwellings and/or an (informal) settlement consisting of three or more households less than 1000 meters away from these contaminated sites?

We received back 72 answers to our letters, which were personalized to the particular cases of the 41 counties by the maps of marginalized urban and rural areas that we extracted from the mentioned WB Atlases. Usually, the prefectures replied more promptly, while in the case of some counties all the three institutions replied. In the case of two counties, we received no replies from any of the addressed institutions. In the next phase of our research, we will make an analysis of these responses to highlight the problem itself (housing in a polluted/ contaminated environment), but as well as the problematic aspects of how the responsible institutions deal with it.

B) QUESTIONS SENT TO GARDA NAȚIONALĂ DE MEDIU

Please provide us with the National Inventory of Contaminated Sites developed by the National Agency for Environmental Protection in 2007-2008 and updated in 2013, which was the basis of the National Strategy and National Action Plan for the Management of Contaminated Sites in Romania, adopted by the Government in 2015, according to the official communiqué published here:

<https://www.gov.ro/ro/guvernul/sedinte-guvern/guvernul-a-aprobat-strategia-nationala-i-planul-national-pentru-gestionarea-siturilor-contaminate>

Please note that if the information requested, in accordance with the above-mentioned guide, for reasons considered to be sound, cannot be provided to us in full, please provide it to us in an appropriate form, stating the respective impediments.

Also, to the extent that you are in possession of such information, or if you can obtain them from counties and/or localities, please let us know in which cases, the contaminated sites happen to have dwellings and/or (informal) settlement) composed of three or more than three households at a distance of less than 1000 meters from these sites.

The responses that we have received made some references to governmental decisions and the strategy regarding the contaminated sites in Romania. Nevertheless, the national authority avoided to send us the National Inventory of Contaminated Sites. We could learn about some statistical information in the strategy based on the inventory, which was published online, and which we analyzed in details in the next few months: http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2014/02/2014-02-13_STRATEGIA.pdf; <http://www.mmediu.ro/categorie/situri-contaminate/23>; <https://lege5.ro/Gratuit/g42tonrxgm/situatia-actuala-a-siturilor-potential-contaminate-contaminate-din-romania-hotarare-683-2015?dp=hazdaobzgq2to>; <http://e-consultare.gov.ro/w/wp-content/uploads/2020/04/METODOLOGIA-DE-INVESTIGARE-A-SITURILOR-POTEN%C8%9AIAL-CONTAMINATE-%C8%98I-A-CEJOR-CONTAMINATE->

[06.04.2020.pdf](#); <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/171014>;
<http://www.monitoruljuridic.ro/monitorul-oficial/656/2015-08-31/>;

C) QUESTIONS SENT TO PUBLIC AUTHORITIES OF 20 COUNTIES TARGETED BY ENVIRONMENT-RELATED INFRINGEMENT CASES

C.1) What is the distance from the contaminated site addressed by the EC's infringement case to the nearest formal / informal human settlement?

C.2) Has a health impact study been carried out during the existence of the landfill on the health of persons living in the nearest formal / informal human settlement? If so, can you please send it to us or indicate an online source where this study is available?

C.3) What measures has your institution taken to comply with national and European environmental legislation regarding this landfill?

C.4) What measures have you taken and/or are you currently taking and/or you do intend to take in the future regarding the human settlement in the vicinity of the landfill?

We received a total of 25 replies. This included replies from 15 Environmental Protection Agencies, 7 prefectures, 2 environmental guards and 1 public health county directorate. In the next few months, we made the analysis of these replies.

D) QUESTIONNAIRE SENT TO LOCAL PUBLIC AUTHORITIES

The questionnaire not only asked the authorities for mentioning the cases of housing in toxic environment on the territory of their localities, but also about the actions of public institutions regarding these cases.

The questionnaire we made in January 2022 addressed the local authorities, whom we approached via the county prefectures. To facilitate this data gathering process, Enikő Vincze and George Zamfir approached the National Agency for Roma. We had a meeting with the agency's president, presented him our preliminary findings and asked if they could contribute to this investigation. They proposed to mitigate our request through approaching the county prefectures whom at their turn had the ability to approach the City Halls of the localities. We received back completed questionnaires from 28 prefectures.

II.5 Mapping cases of housing in toxic environment across Romania

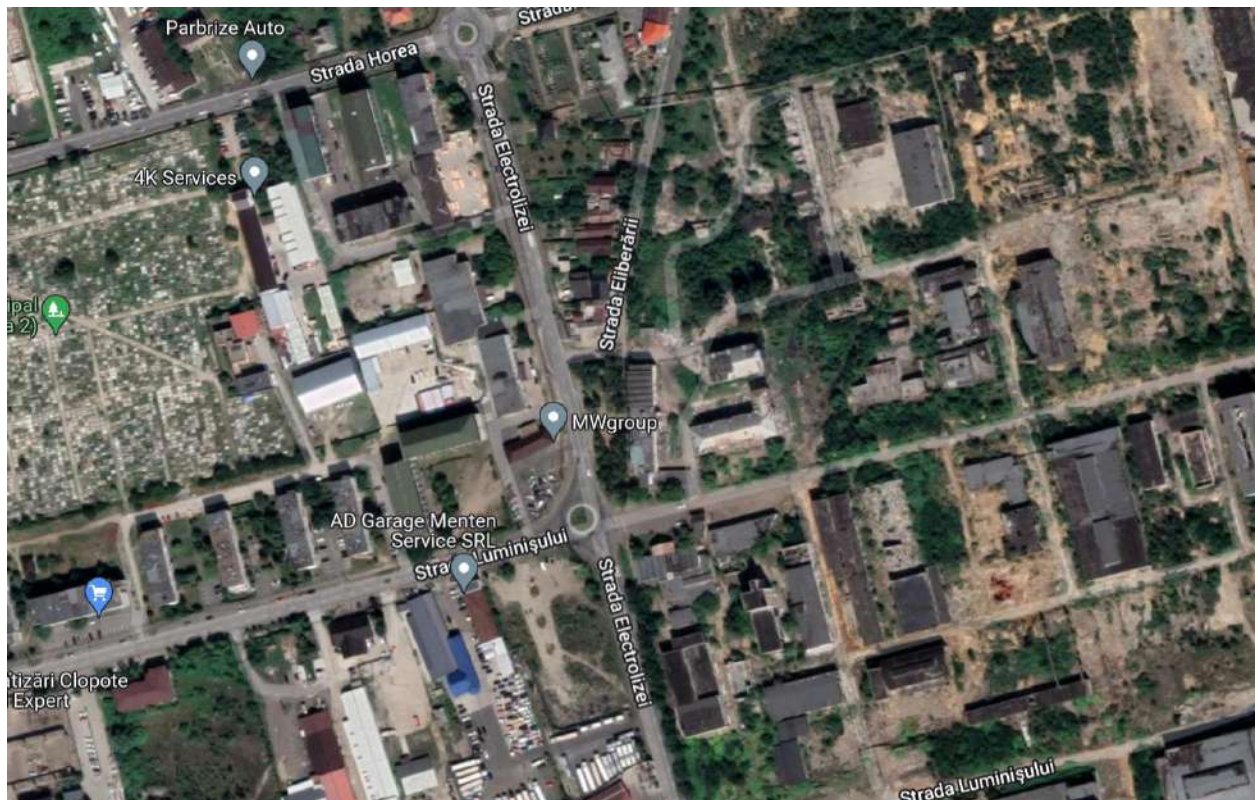
We completed the data received from the addressed authorities, with the complementary documentation of some further cases of housing nearby polluted sites as shown on the maps below (created by George Zamfir using as a starting point Google maps). For this we used the SocioRoMap data base (<https://socioromap.ro/content/studii-de-caz>), and as well as results of PRECWORK research conducted in Baia Mara, Maramureş county (<http://precwork.granturi.ubbcluj.ro/en/home/>) .

These latter cases, alongside with the thoroughly documented case of Pata Rât landfill from Cluj-Napoca and Miercures Ciuc water treatment plant, are strong examples that not only illustrate how mostly informal settlements inhabited by Roma are placed in toxic environments, but as well as show that this phenomena is present across the whole country.

Map 3. Zalău (Sălaj county), Modular houses nearby the water treatment plant

Map. 4-6. Three cases of housing in toxic environments that were not ecologized since their closure (Baia Mare, Maramureş county: Pirita – water treatment plant and mining-related waste; Cuprom – acid sulphuric factory, Romplumb – lead factory)

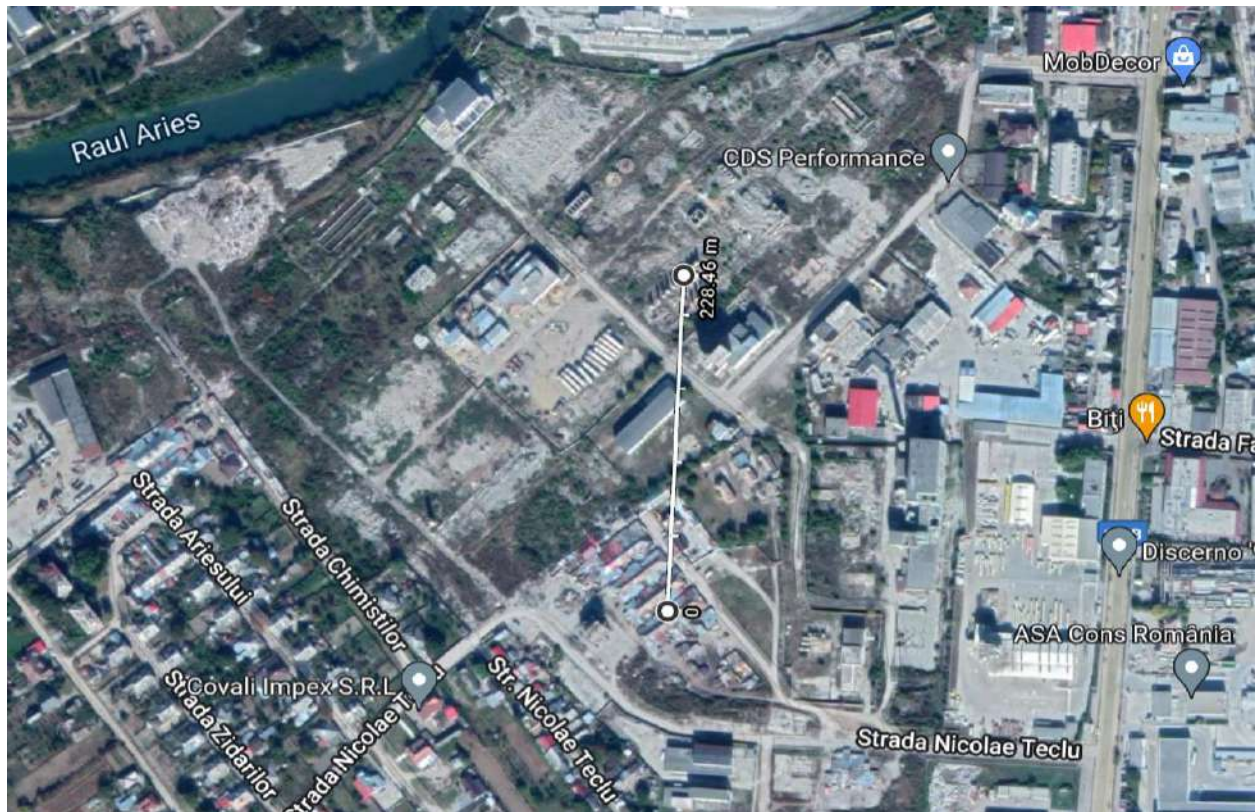
Map 7. Ploiești (Prahova county), Mimiū district nearby oil refinery

Map 8. Deva (Hunedoara county), informal settlement nearby the landfill

Map 9. Turda (Cluj county), Housing nearby the former chemical factory

Map 10. Câmpia Turzii (Cluj county), Housing nearby the modernized water treatment plant

Map. 11. Miercurea Ciuc (Harghita county), informal settlement nearby the water treatment plant

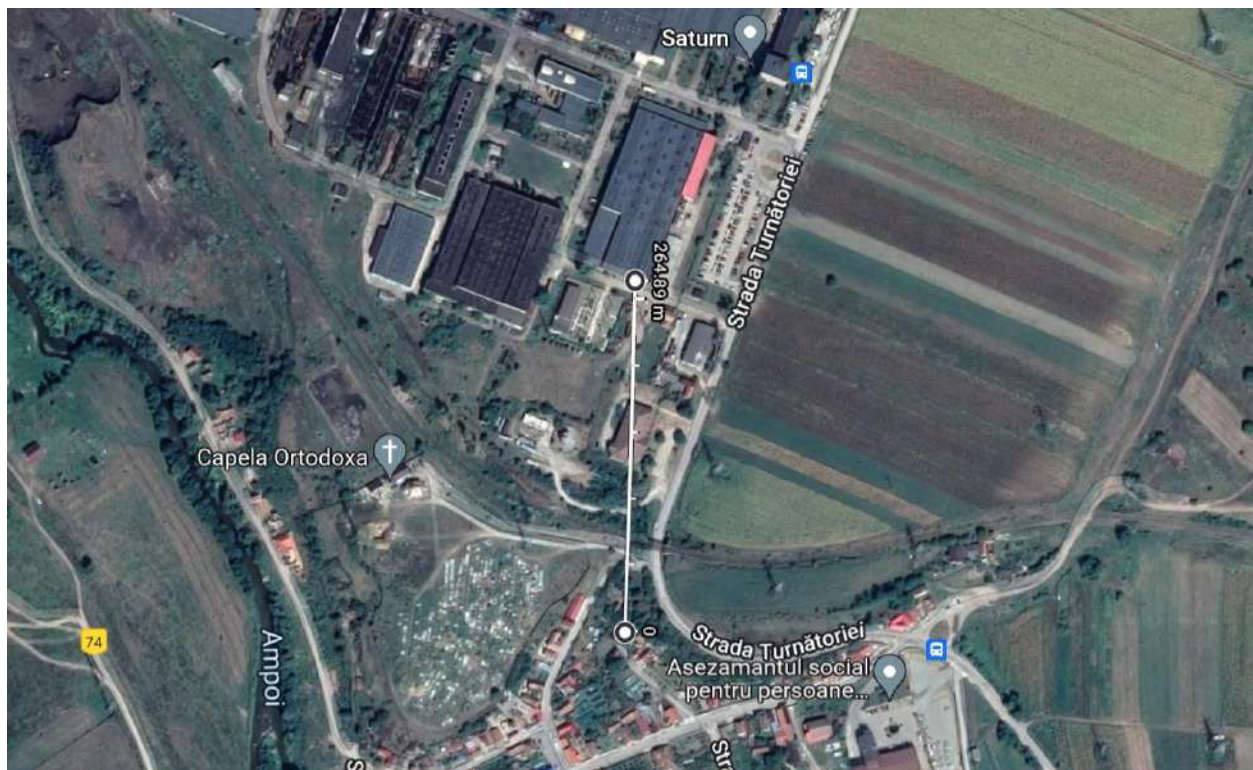
Map 12. Piatra Neamț (Neamț county), private homes and social housing nearby the landfill

Map. 13. Mărășești (Vrancea county), water treatment plant

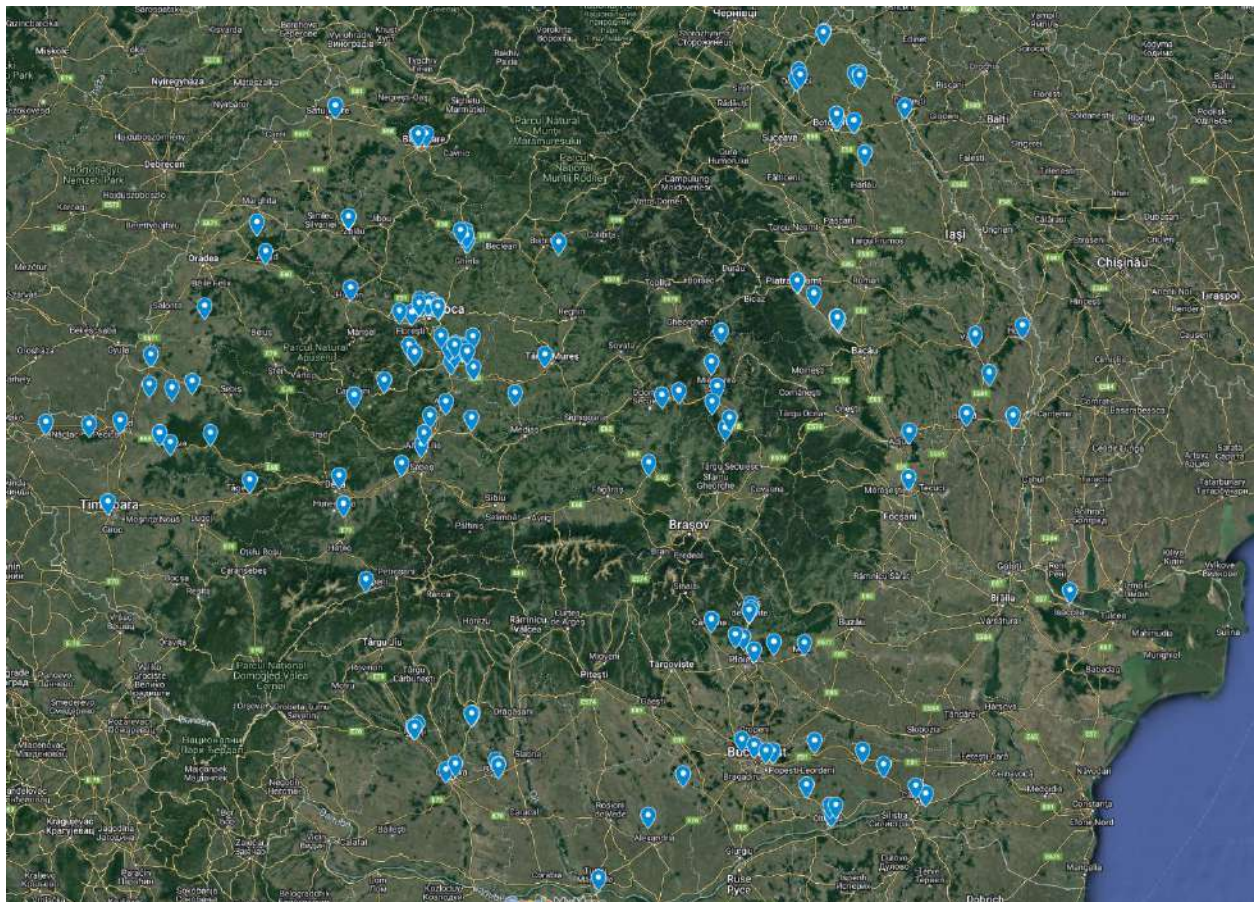
Map 14. Alba Iulia (Alba county), Metal factory and social housing area Barabant

Map 15. Alba Iulia, water treatment plant and informal housing in Partoș area

Map 16. Localities on the map of Romania with human settlements in the proximity of potentially polluting areas

II.6. Interviews made in Miercurea-Ciuc (Harghita county) and Pata Rât of Cluj-Napoca

Following the case from 2004 of forced eviction and relocation of 100 Roma persons nearby the city's water treatment plant, thoroughly documented by Romania Criss (see here, <https://drepturile-omului.info/cazuri/romani-criss-vs-miercurea-ciuc-rasism-si-mediu-toxic-de-cazare/?lang=en>), we looked for their current condition. In the summer of 2021, our team member István Szakáts made a few interviews with people who still lived in that area (who lost their hopes for moving out or any other improvement of their life), and as well as with the new deputy mayor of the city (who recognized the responsibility of the City Hall in the creation of that situation). The interviews were also video-recorded.

Besides, Enikő Vincze and István Szakáts made video recorded interviews with two persons who still live in Pata Rât after 12 years of their forced relocation from the city nearby the landfills, and confessed about the health condition and poor housing condition of the Pata Rât inhabitants.

We used these interviews in the video-compilations made later by István Szakáts, used in our campaign aimed to raise consciousness about the damages resulted from living in toxic environment.

III. Measuring air pollution in Pata Rât, Cluj-Napoca

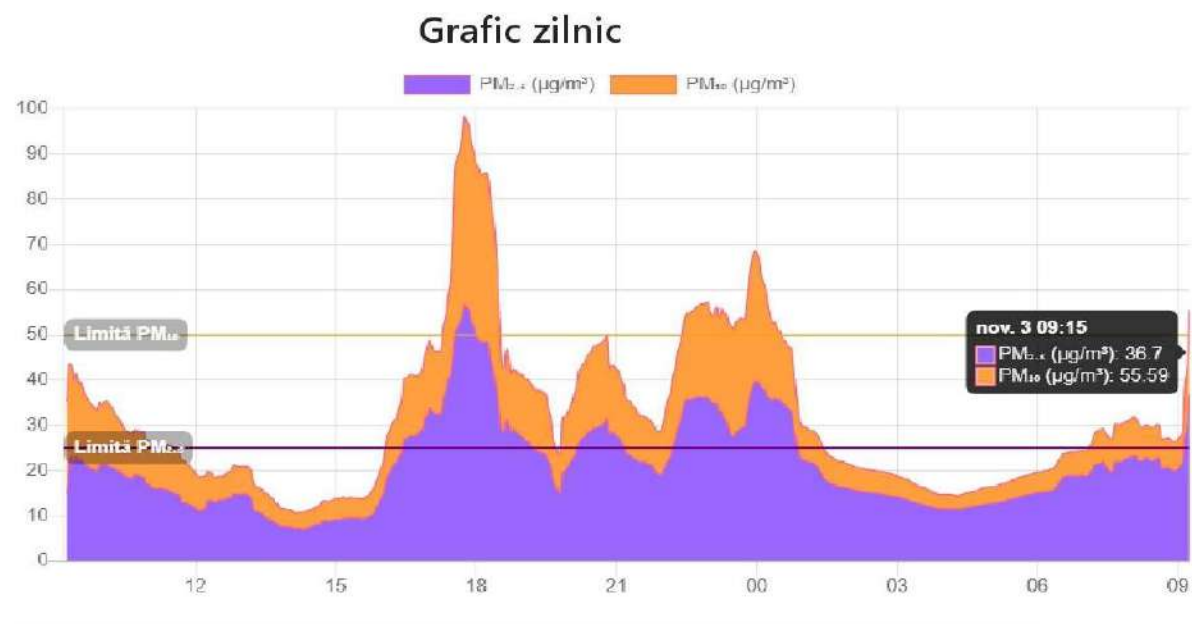
From the project budget we managed to buy the sensor uRADMonitor SMOGGIE-GAS H2S (measuring hydrogen sulfide, resolution 1 ppb, min value 0 ppm, max value 2 ppm) - https://www.uradmonitor.com/wordpress/wp-content/uploads/2021/08/datasheet_smoggie_v5-GAS_compressed.pdf?fbclid=IwAR0CpQqp7XibMvS8KOutA_BBhvm07TiFcdmrnK_uQdXbfX_Uo1H4vPWN1T4. In addition, we also purchased a sensor to measure particles PM 2.5 and PM 10 in the air.

We also purchased some additional technical apparatus, so that we could install the two sensors nearby the modular houses from Pata Rât (placed at 800 meters from the landfills) and connect them to the internet. The acquired system made possible for us to continuously measure and register the quantity of hydrogen sulfide and PM2.5 & PM10 particles in the air. Our specialist, Alexandru Luchian wrote reports on the air quality from Pata Rât for the period between March-May (PM particles) and July-August 2021 (PM particles and hydrogen sulfide).

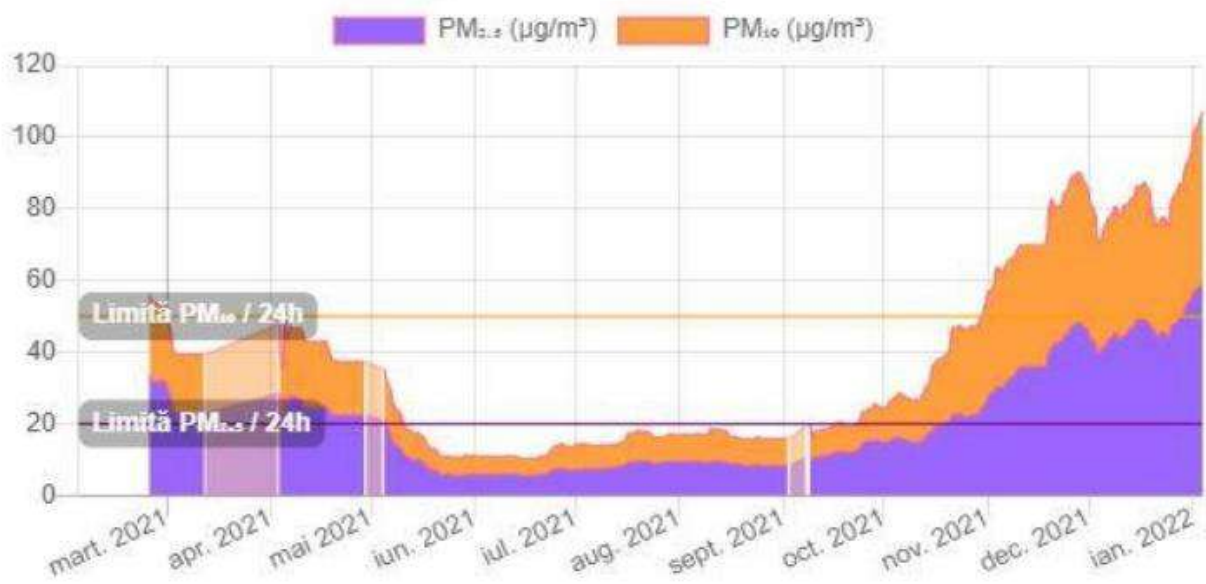
Below we present some synthetic charts reflecting the results of measurements.

Chart 1. Air pollution with particular matters (PM2.5, PM10)

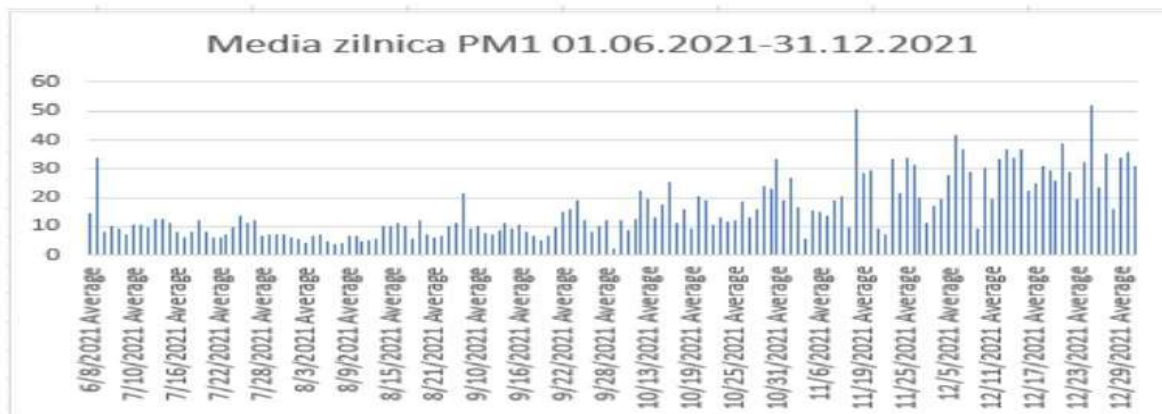
Ultima actualizare: 2020-11-03 09:12:43.

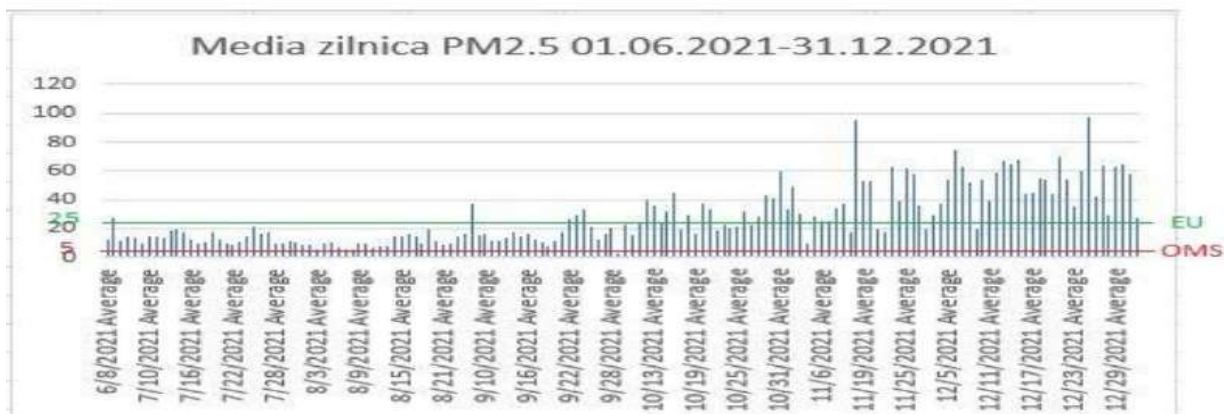
Calitatea aerului prezentată de stațiile oficiale ale Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului - www.calitateaer.ro

Media zilnica PM1-2021

Media zilnica PM2.5-2021

Media zilnica PM10-2021

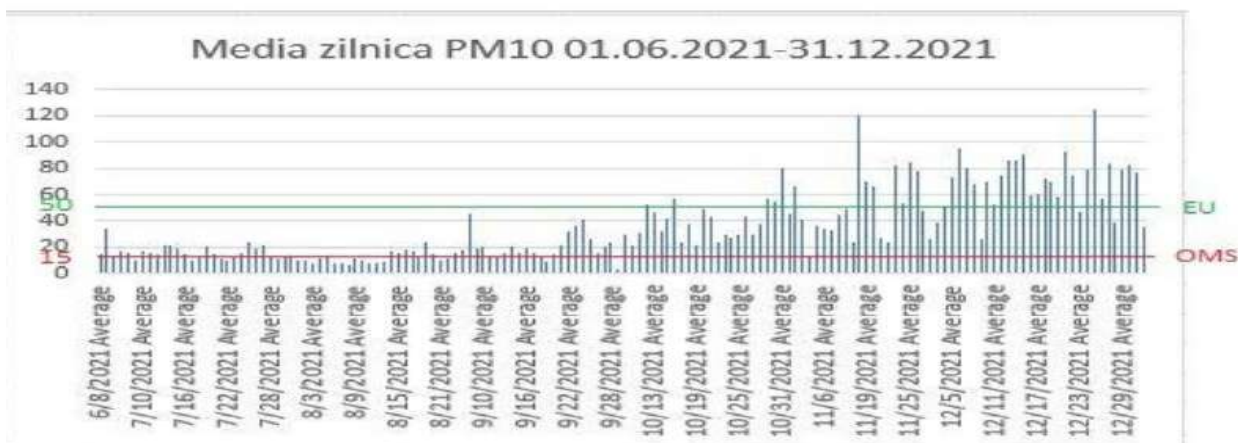
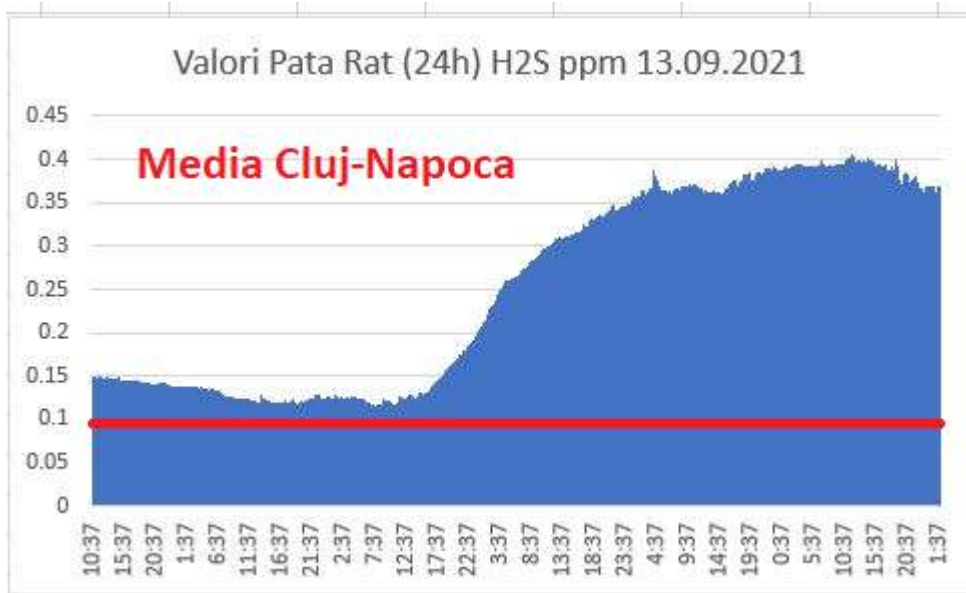
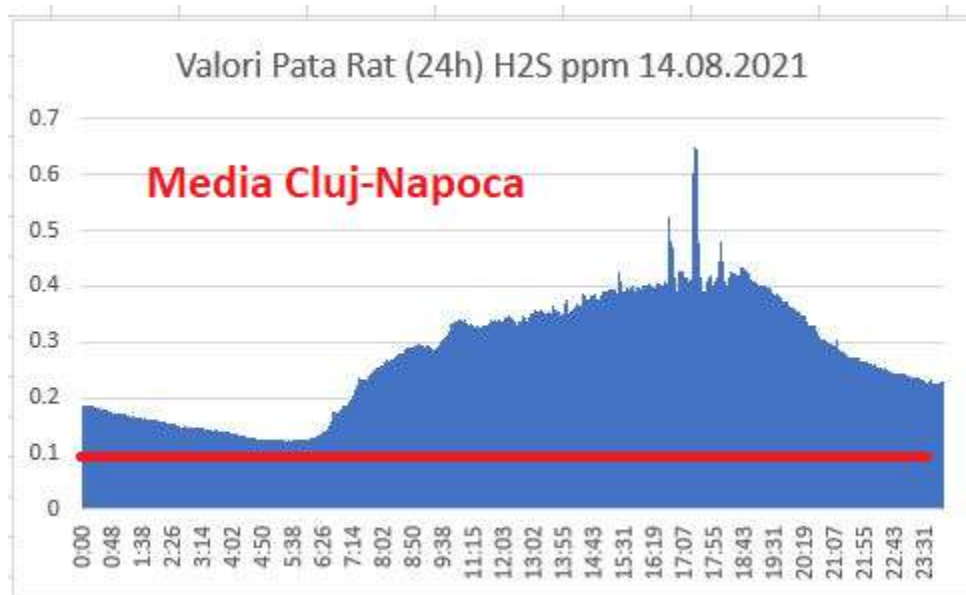
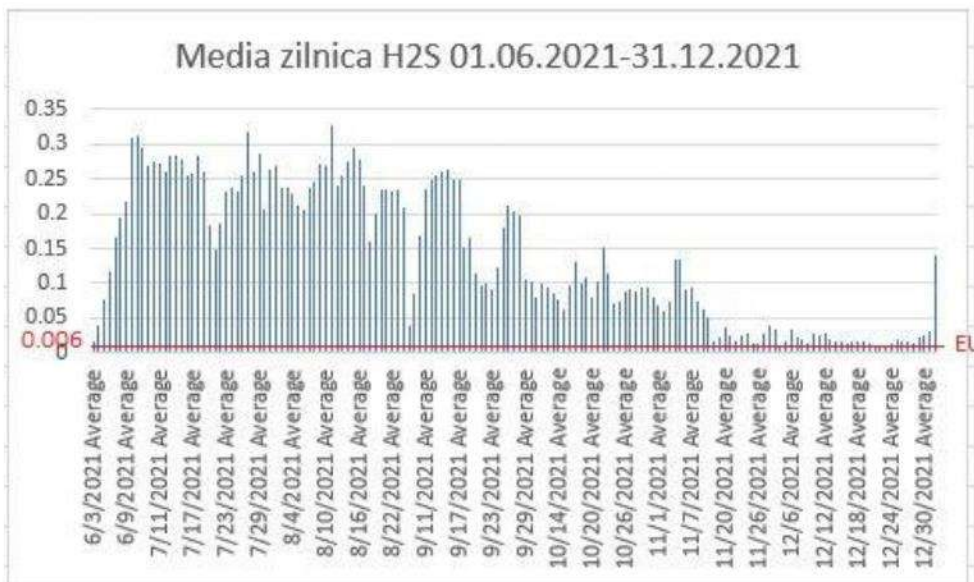

Chart 2. Air pollution with H₂S

Media zilnica H2S 01.06.2021-31.12.2021

Concentratia maxima admisa pentru media zilnica H2S este:
0.008 mg/m3 sau 0.006 ppm

IV. Environmental organizations

Our team, via the work of Enikő Vincze and George Zamfir, with the collaboration of Alexandru Luchian and Bogdan Mincu identified several environmental organizations from Romania and from other countries, but as well as a few health-related professional associations that could be interested in the topic of ENHOJUST.

IV.1. Organizations from Romania

- Grupul Informal pentru Mediu Curat, Anca Dimulescu info@mediucurat.ro
- uRadMonitor, Radu Motișan
- Clujul Sustenabil, Cami Gui
- Societate Organizată Sustenabil (SOS), Adrian Dohotaru
- Polluters out from Romania, Mihnea Teodor Popescu
- Comunitatea Declic, Luminița Dejeu
- Stop Poluării de la “Rampa ecologică” Cheajna-Rudeni, <http://stoppoluariiichiajna.xhost.ro/>
- Fundația Eco Civica, fundatia.ecocivica@gmail.com
- Cercul climatic, <https://www.facebook.com/groups/cerculclimatic>
- Mediul și politica de mediu din România, <https://www.facebook.com/groups/392577158738598>

- Observatorul Român de Sănătate, Ștefan Voinea
- Societatea Română de Pneumonie, Roxana Maria Nemeș
- Aerlive.ro
- Asociația 21% Oxigen
- Asociația pentru Natură și Protejarea Mediului
- ECOTECA
- Focus Eco Center
- Green Revolution
- Clean Air Craiova
- Asociația Eco Natura Băicoi
- <https://schubz.ro/>
- <https://maimultverde.ro/>
- <https://www.facebook.com/ccn.ro/>
- <https://parcnaturalvacaresti.ro/>
- <https://www.ecoruralis.ro/>
- <https://www.facebook.com/Salvati.Delta>

Out of the organizations from above we selected a few and contacted them with the request to establish a contact with us. If interested, they were asked to take part in the joint effort to promote a policy document that acknowledges the interconnectedness of (inadequate) housing and (toxic) environment in creating health-related risks, and as well as the need to tackle this issue by proper legislative measures. We also invited them to jointly endorse the concept of environmental justice as a tool to fight against environmental racism and for providing the right to adequate housing and to live in a healthy environment for all.

IV.2. Organizations from other countries

- European Environmental Agency, <https://www.eea.europa.eu/>
- <https://www.facebook.com/UOCAER>
- <https://www.airclim.org/contact>
- <https://efca.net/>
- <https://www.sei.org/about-sei/>
- Rețea Europeană organizații civice mediu <https://eeb.org/>
- Bulgaria <https://www.zazemiata.org/about/>
- Bulgaria <http://www.europeandwe.eu/en/library>
- Croația <https://zelena-akcija.hr/en>
- Cehia/intl <https://english.arnika.org/>
- Cehia <https://en.frankbold.org/our-work/programme/empowering-citizens-and-municipalities>
- Cehia - federație ONGuri mediu-dezvoltare <http://zelenykruh.cz/en/>
- Suedia <https://chemsec.org/about-us/>
- UK-Germania - efectul chimicalelor asupra oamenilor și animalelor <https://chemtrust.org/our-approach/>
- UK - Global <https://www.clientearth.org/latest/latest-updates/news/combating-racism-and-racial-inequality/>
- Belgia <https://www.fern.org/who-we-are/>

- <http://www.justiceandenvironment.org/about-us/>
- <https://www.wecf.org/about-us/>
- Cehia - Youth and Environment - European <https://yeenet.eu/about-yee/>
- World Wide Fund <https://wwf.panda.org/>
- Belgia - Climate Action Network - <http://www.climatenetwork.org/profile/member/climate-action-network-europe-can-e>
- <https://epha.org/roma-environmental-justice-conference/>

V. Media campaign

On the base of the materials collected through our research, we created and published 16 flyer-like visual materials and related narrative information on the website of Desire Foundation, and as well as on the Facebook page of our media partner, Căși sociale ACUM/ Social housing NOW! #ENHOJUST.

These resulted from the collaboration between media artist Radu Gaciu, campaigner specialist István Szakács and researchers Vasile Gîlbea and Enikő Vincze.

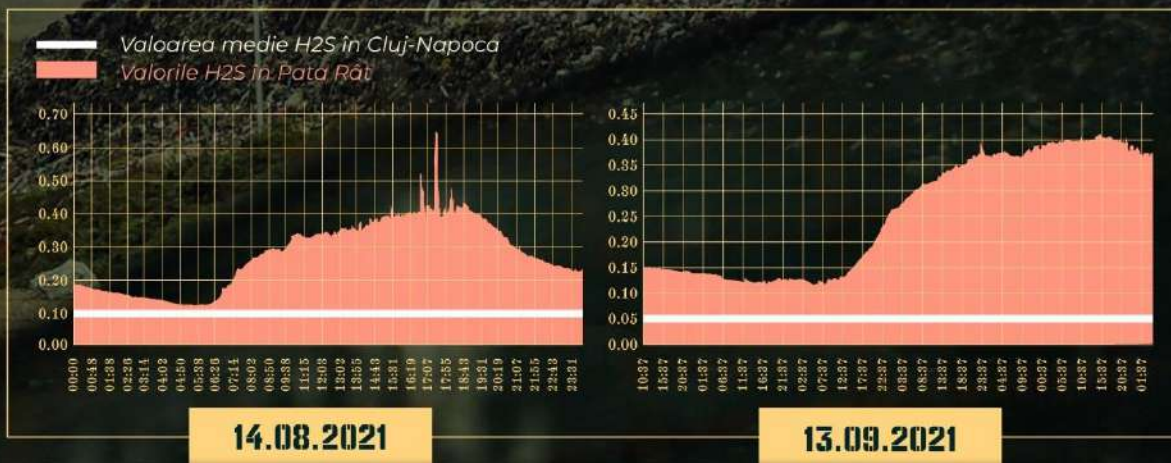
Visual material #2

VALORILE / 24 H ALE HIDROGENULUI SULFURAT / H₂S CLUJ-NAPOCA COMPARATIV CU PATA RÂT

Expunerea prelungită la niveluri moderate de Hidrogen sulfurat - H₂S poate provoca reacții precum tensiune arterială scăzută, dureri de cap, pierderea poftei de mâncare și pierderea în greutate. Expunerea prelungită la niveluri ridicate poate provoca reacții severe, precum convulsii, comă, leziuni cerebrale și cardiace, chiar moarte.

În zona rampei de gunoi din Pata Rât, unde în patru comunități distincte locuiesc azi circa 1500 de persoane, aproape jumătate din ele fiind direcționate acolo de către autoritățile publice locale, valorile măsurate ale H₂S depășesc de 2-4 ori (chiar și până la 6 ori) mediile din oraș.

ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRACISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

CAMPANIE DERULĂTĂ DE

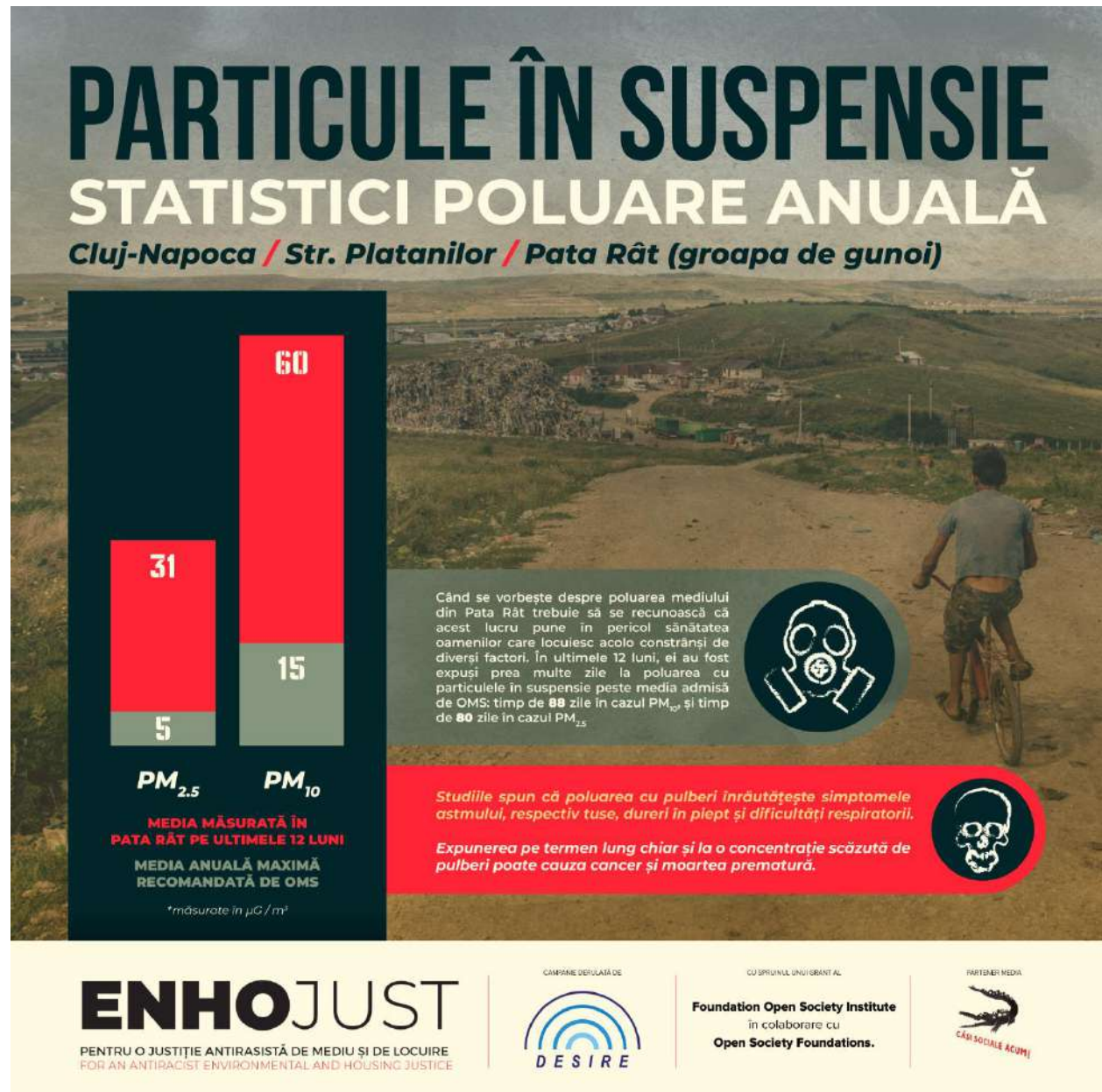

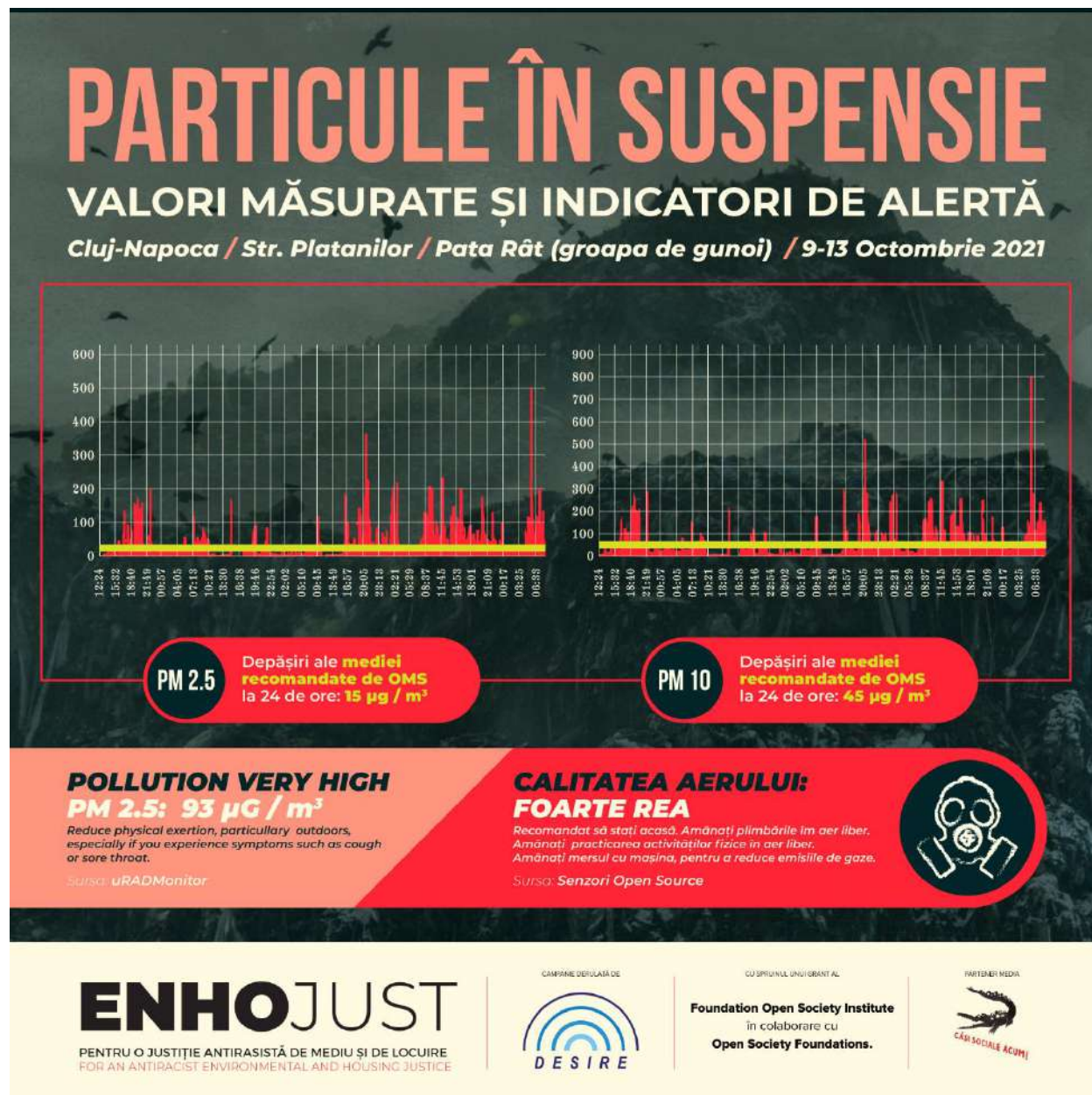
CU SPRIJINUL UNUI GRANT AL

Foundation Open Society Institute
în colaborare cu
Open Society Foundations.

PARTENERI MEDIA

ESTE ACCESUL LA JUSTIȚIE DE MEDIU GARANTAT ÎN ROMÂNIA?

Legea Nr. 86 din 10 mai 2000. România a ratificat Convenția Aarhus, tratatul internațional ONU cu două mari componente: Acces la informații, participare publică la luarea deciziilor și Acces la justiție în probleme de mediu. **Astfel, statul român și-a asumat că o va respecta și implementa prin măsuri adecvate pe plan național.**

ARGUMENTELE ADUSE ÎN ACEASTĂ LEGE INCLUD NEVOIA DE A:

- ♦ recunoaște că orice persoană are dreptul să trăiască într-un mediu adecvat sănătății și bunăstării sale;
- ♦ cetățenii trebuie să aibă acces la informație, să fie îndreptățiți de a participa la luarea deciziei și să poată avea acces la justiție în probleme de mediu și să beneficieze, după caz, asistență pentru a-și exercita dreptul.

SĂ OBLIGĂM STATUL ROMÂN SĂ ÎȘI RESPECTE OBLIGAȚIILE ASUMATE!
De la Guvernul central până la Autoritățile Administrației Publice Locale!

ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

CAMPANIE DERULĂȘĂ DE

CU SPRIJINUL UNUI GRANT AL

Foundation Open Society Institute
în colaborare cu
Open Society Foundations.

PARTENERII MEDIA

DREPTUL LA UN MEDIU CURAT, SĂNĂTOS ȘI SUSTENABIL

este recunoscut ca un **DREPT FUNDAMENTAL** de către Rezoluția Consiliului pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite în octombrie 2021 (HRC/RES/48/13).

ABORDAREA ÎN ACEASTĂ REZOLUȚIE ESTE UNA NOUĂ:

Nu se limitează doar la protecția mediului. Consideră, că efortul de a proteja mediul se leagă de o multitudine de drepturi, printre ele de dreptul la sănătate.

**REZOLUȚIA A FOST VOTATĂ DE 43 DE STATE MEMBRE.
ROMÂNIA NU ESTE PRINTRE ELE!**

- ◆ Are statul român ceva de ascuns?
- ◆ Nu dorește să asigure un mediu sănătos cetățenilor săi?
- ◆ Nu recunoaște acest drept pentru că nu vrea să își asume obligații?

ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

CAMPANIE DERULĂȘĂ DE

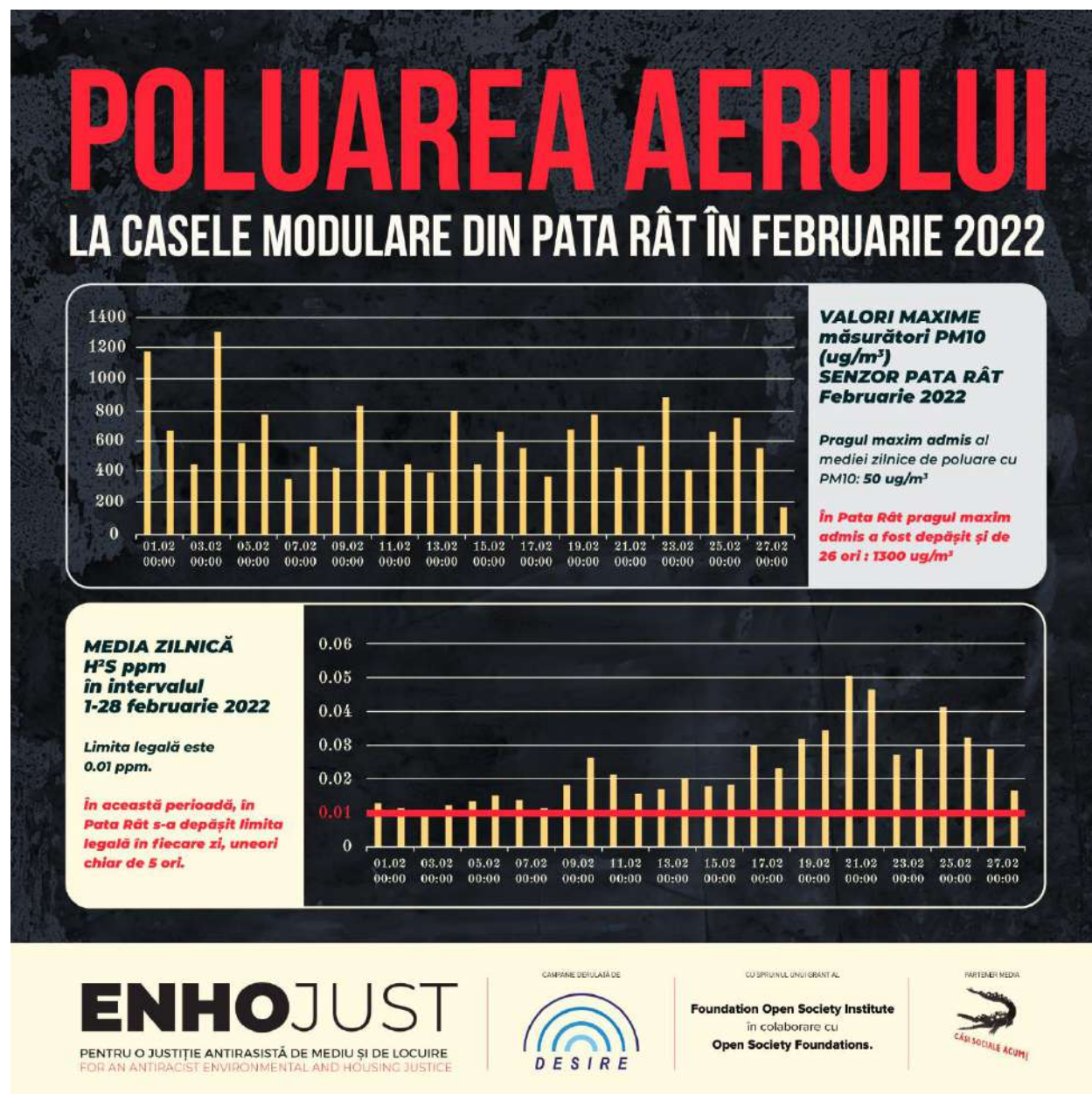
CU SPRIJINUL UNUI GRANT AL

Foundation Open Society Institute
în colaborare cu
Open Society Foundations.

PARTENERI MEDIA

CU OCAZIA ZILEI INTERNAȚIONALE PENTRU ELIMINAREA DISCRIMINĂRII RASIALE, PUBLICĂM

RAPORTUL ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE

Acesta a rezultat din cercetarea realizată de: **Enikő Vincze (coord.), Vasile Gilbea, Alexandru Luchian, Bogdan Mincu, și George Iulian Zamfir.** Alăturându-ne specialiștilor de la **European Environment Agency** și **European Environmental Bureau**, susținem că și în România este nevoie de politici care să adreseze expunerea inegală la poluarea mediului și locuirii inadecvate, și în mod particular vulnerabilitățile maxime ale comunităților rome sărăcite ale căror sănătate și viață este pusă în pericol de locuirea în mediu toxic.

Raportul este accesibil pe pagina de internet a Fundației Desire, la secțiunea ENHOJUST:
www.desire-ro.eu

ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

CAMPANIE DERULĂTĂ DE

CU SPRIJINUL UNUI GRANT AL

Foundation Open Society Institute
în colaborare cu
Open Society Foundations.

PARTENERI MEDIA

VI. Materials resulted from the research

VI.1. ENHOJUST – full report in Romanian, <https://www.desire-ro.eu/?p=4088>, also transposed in a volume, <https://www.desire-ro.eu/?p=4182>

Contents (English translation of the Contents)

INTRODUCTION. ENHOJUST CONCEPTUAL MATRIX

1. The ENHOJUST conceptual matrix in the context of the project
2. Environmental justice, and the right to a healthy environment
3. Housing justice, and the right to adequate housing
4. Housing and environmental justice, and the right to live/ to be housed in a healthy environment
5. Anti-racist environmental and housing justice, and the right not to be excluded from the right to live/ to be housed in a healthy environment

PART I. POLLUTION / TOXICITY, HOUSING AND HEALTH

SECTION A. Air pollution and health effects: from a general issue to the specific issues of landfill pollution

1. Particulate matter pollution PM2.5 and PM10
2. Pollution with suspended particles and Covid-19
3. The elements that turn landfills into toxic sites
4. Effects of landfill toxicity on human health
5. Cases of toxic waste landfills and some activist actions in Romania

SECTION B. Case Study. Landfill toxicity and its effects on health in Pata Rât in Cluj-Napoca

I. Pata Rât - "residential areas" and landfills

1. A general description of the "residential areas" in Pata Rât, Cluj-Napoca
2. Old and new landfills in Pata Rât, Cluj-Napoca

II. Air pollution in Pata Rât. Measurements made with sensors located at modular houses

1. Hydrogen sulfide air pollution measurements
2. Measurements of air pollution by particulate matter (PM)

III. Health problems reported by the inhabitants of the toxic environment in Pata Rât

SECTION C. Conclusions, with the formulation of principles for public policies that should address the racial inequalities caused by the triple injustice toxic environment - inadequate housing - poor health

1. The objectives of our study
2. Conclusions on the formation of the residential area in Pata Rât and principles for policies to address such housing situations

3. Conclusions on the pollution of the Pata Rât area and principles for policies to respond to such situations

PART II. REGULATIONS REGARDING THE RELATIONSHIP BETWEEN ENVIRONMENT, HEALTH AND HOUSING

SECTION A. Legislative matters

1. International provisions and national gaps in the field of the right to a healthy environment

1.1. The right to a clean, healthy and sustainable environment

1.2. Access to justice in environmental matters

2. ECHR case law on violations of the right to a healthy environment

3. European directives and Romanian legislation on waste storage, wastewater treatment plants, contaminated sites and their impact on health

3.1. European Union directives

3.2. Romanian legislation

4. Infringement proceedings opened by the European Commission against Romania on environmental issues

SECTION B. Institutional issues

1. Cases of living in a toxic environment in Romania reported by the authorities

1.1. Methodology - attempts to find information about housing in a toxic environment from public institutions

1.2. The institutions' responses: from refusal to inconclusive information and the exceptionality of relevant information

2. Examples of cases of housing in a toxic environment - corroborating institutional responses with other sources of information

SECTION C. The urgent need to improve the legislation on the right to a healthy environment and the mechanisms for monitoring cases of housing in a toxic environment by state institutions

1. Harmonization of the Romanian legislation with the European one in the field of environment

2. Legislative gaps in Romania regarding housing in a healthy environment

3. The need to improve institutional mechanisms for monitoring housing in toxic environment

AFTERWORD. CLAIMING PUBLIC POLICY FOR AN ANTI-RACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

1. Integrating ENHOJUST claims into the recent European trend of awareness about the link between environmental justice and social justice

2. The principles of ENHOJUST claims arising from the recognition of the dangers of living in a toxic environment

3. Obligations of local public authorities regarding the right to a healthy environment, and in particular regarding the protection of the most vulnerable exposed to toxicity due to the environment in which they live

4. Obligations of local public authorities regarding the right to adequate housing, and in particular regarding the protection of the most vulnerable exposed to toxicity due to the environment in which they live

5. Concluding remarks: The obligation to ensure conditions for the achievement of anti-racist environmental and housing justice or the right to live in a healthy environment for all

VI.2. ENHOJUST policy brief in English, <https://www.desire-ro.eu/?p=4069>

Contents

INTRODUCTION. ENHOJUST CONCEPTUAL MATRIX

1. The ENHOJUST conceptual matrix in the context of the project
2. Environmental justice, and the right to a healthy environment
3. Housing justice, and the right to adequate housing
4. Housing and environmental justice, and the right to live/ to be housed in a healthy environment
5. Anti-racist environmental and housing justice, and the right not to be excluded from the right to live/ to be housed in a healthy environment

PART I. POLLUTION / TOXICITY, HOUSING, AND HEALTH - Conclusions, with the formulation of principles for public policies that should address the racial inequalities caused by the triple injustice “toxic environment - inadequate housing - poor health”

1. The objectives of our study
2. Conclusions on the formation of the residential area in Pata Rât and principles for policies to address such housing situations
3. Conclusions on the pollution of the Pata Rât area and principles for policies to respond to such situations

PART II. REGULATIONS REGARDING THE RELATIONSHIP BETWEEN ENVIRONMENT, HEALTH, AND HOUSING - The urgent need to improve the legislation on the right to a healthy environment and the mechanisms for monitoring cases of housing in a toxic environment by state institutions

1. Harmonization of the Romanian legislation with the European one in the field of environment
2. Legislative gaps in Romania regarding housing in a healthy environment
3. The need to improve institutional mechanisms for monitoring housing in a toxic environment

AFTERWORD. CLAIMING PUBLIC POLICY FOR AN ANTI-RACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

1. Integrating ENHOJUST claims into the recent European trend of awareness about the link between environmental justice and social justice
2. The principles of ENHOJUST claims arising from the recognition of the dangers of living in a toxic environment
3. Obligations of local public authorities regarding the right to a healthy environment, and in particular the protection of the most vulnerable exposed to toxicity due to the environment in which they live

4. Obligations of local public authorities regarding the right to adequate housing, and in particular the protection of the most vulnerable exposed to toxicity due to the environment in which they live
5. Concluding remarks: The obligation to ensure conditions for the achievement of anti-racist environmental and housing justice or the right to live in a healthy environment for all

VI.3. ENHOJUST policy brief in Romanian, <https://www.desire-ro.eu/?p=4079>

Contents

INTRODUCERE. MATRICEA CONCEPTUALĂ ENHOJUST

1. Matricea conceptuală ENHOJUST în contextul proiectului
2. Justiția de mediu, și dreptul la un mediu sănătos
3. Justiția locativă, și dreptul la locuință adecvată
4. Justiția locativă și de mediu, și dreptul de a locui în mediu sănătos
5. Justiția antirasistă de mediu și de locuire, și dreptul de a nu fi exclus de la dreptul de a locui în mediu sănătos

PARTEA I. POLUARE/ TOXICITATE, LOCUIRE ȘI SĂNĂTATE : Concluzii, cu formularea unor principii pentru politicile publice ce ar trebui să răspundă la inegalitățile rasializate produse de tripla nedreptate mediu toxic – locuire inadecvată – sănătate precară

1. Obiectivele studiului nostru
2. Concluzii privind formarea zonei rezidențiale din Pata Rât și principii pentru politici care să soluționeze situații locative de acest fel
3. Concluzii privind poluarea zonei Pata Rât și principii pentru politici care să răspundă la situații de acest fel

PARTEA II. REGLEMENTĂRI PRIVIND RELAȚIA DINTRE MEDIU, SĂNĂTATE ȘI LOCUIRE: Concluzii. Nevoia urgentă de a îmbunătăți legislația din domeniul dreptului la mediu sănătos, precum și mecanismele de urmărire a cazurilor de locuire în mediu toxic de către instituțiile statului

1. Armonizarea legislației românești cu cea europeană în domeniul mediului
2. Lacune legislative în România cu privire la locuirea în mediu sănătos
3. Nevoia de a îmbunătăți mecanismele instituționale de urmărire a cazurilor de locuire în mediu toxic

POSTFAȚĂ. REVENDICAREA UNEI POLITICI PUBLICE PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTA DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE

1. Integrarea revendicărilor ENHOJUST în trendul european recent al conștientizării legăturii între justiția de mediu și justiția socială
2. Principiile revendicărilor ENHOJUST izvorâte din recunoașterea pericolelor locuirii în mediu toxic
3. Obligațiile autorităților publice locale cu privire la dreptul la mediu sănătos, și în particular cu privire la protejarea celor mai vulnerabili expuși la toxicitate datorită mediului în care locuiesc

4. Obligațiile autorităților publice locale cu privire la dreptul la locuință adecvată, și în particular cu privire la protejarea celor mai vulnerabili expuși la toxicitate datorită mediului în care locuiesc
5. Cuvânt de încheiere : Obligația de a asigura condiții pentru realizarea justiției antirasiste de mediu și de locuire sau a dreptului de a locui în mediu sănătos pentru toți

VI.4. ENHOJUST brochure of general interest: Demanding a policy for housing in a healthy environment, <https://www.desire-ro.eu/?p=4121>

ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

**REVENDICĂM ASIGURAREA JUSTIȚIEI ANTIRASISTE
DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE ÎN ROMÂNIA**

ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

CAMPANIE DEDICĂTĂ

CU SPRIJINUL UNUI PARTNER AL

Foundation Open Society Institute
În colaborare cu
Open Society Foundations.

PARTENER MEDIA

REVENDICĂM ASIGURAREA JUSTIȚIEI ANTIRASISTE DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE ÎN ROMÂNIA

Transpunerea în legislație a dreptului la locuință adecvată și asigurarea condițiilor în care toți oamenii, indiferent de statutul social sau etnia lor pot avea acces la acesta și la dreptul la mediu sănătos.

Recunoașterea prin legi și politici publice a legăturii dintre mediul toxic, locuirea inadecvată și sănătatea precară: starea de sănătate a populației depinde în mod direct de condițiile locuinței în care trăiesc și ale mediului în care locuințele lor sunt amplasate.

Conștientizarea faptului că inegalitățile de mediu sunt legate de inegalitățile dintre oameni în funcție de unde își pot permite să locuiască sau unde sunt constrânși să locuiască datorită condițiilor lor financiare și politicilor locative și de mediu ale statului.

Deși implicațiile mediului poluat asupra drepturilor omului sunt resimțite de indivizi și comunități din întreaga lume, consecințele sunt resimțite cel mai acut de acele segmente ale populației care se află deja în situații vulnerabile, inclusiv popoarele indigene, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, femeii. (Rezoluția Consiliului pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite în octombrie 2021 (HRC/RES/48/13).

Inegalitățile în ceea ce privește expunerea la mediul poluat care pune în pericol sănătatea necesită o recunoaștere sporită la diverse nivele ale guvernării și o mai bună aliniere a politicilor sociale cu cele ale mediului (European Environment Agency: Expunerea inegală și impact inegal, vulnerabilitatea socială la poluarea aerului, zgomot și temperaturi extreme în Europa, 2019).

Fundația Desire, Raportul proiectului ENHOJUST
www.desire-ro.eu/?p=4054

OBLIGAȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE PENTRU ASIGURAREA DREPTULUI LA LOCUINȚĂ ADECVATĂ

Garantarea accesului la locuințe adecvate pentru toți într-un mediu curat printr-o politică a locuirii și a mediului care prioritizează interesele locuitorilor, și nu ale companiilor care fac profit din construirea de locuințe și din activități economice poluatoare. Cu acest scop se impun următoarele:

- ▶ Asigurarea în fapt a accesului la locuințe sociale adecvate într-un mediu sănătos, care oferă condiții de locuit la un preț accesibil în funcție de veniturile oamenilor și în care își pot proteja sănătatea.
- ▶ Prevenirea evacuărilor forțate prin măsuri integrate de locuire și de asistență și beneficii sociale.
- ▶ Interzicerea relocării din alte zone ale localității a persoanelor rome și altor persoane sărace sau fără adăpost la o distanță de sub 1000 metri de la platforme toxice și/sau într-un teritoriu slab dezvoltat sau neglijat din punctul de vedere al infrastructurii.
- ▶ Asigurarea unui program de locuire în cazul fiecărui proiect de regenerare urbană care schimbă nu doar mediul construit ci și structura socială a populației din zonele ce trec prin schimbări urbanistice majore, cu scopul de a proteja victimele vulnerabile.

Reglementarea strictă a utilizării pentru scopuri rezidențiale a terenurilor periculoase din punctul de vedere al sănătății, datorită poluării anterioare sau existenței curente a unor platforme toxice.

Interzicerea amplasării unor platforme care poluează și prin activitatea desfășurată emană elemente toxice, la sub 1000 de metri de la o zonă locuită formal sau informal. Relocarea imediată a persoanelor/grupurilor/comunităților care locuiesc în medii ce prezintă pericole toxice, în locuințe adecvate dintr-un mediu sănătos.

Locuințele sociale sunt locuințe care asigură accesul financiar al tuturor la locuințe adecvate, fiind create pentru a servi interesul public. Ele formează un stoc de locuințe care nu este sub influența proceselor de comodificare și financiarizare ale pieței imobiliare.

Conform Legii locuinței din România, persoanele care câștigă sub venitul mediu pe economie și nu au (avut) în proprietate o locuință, sunt eligibile la locuințe sociale. Tocmai acest lucru asigură faptul că locuințele sociale constituie un fond de locuințe care, chiar dacă sunt într-un bloc, sau alte clădiri colective, nu implică riscul segregării rezidențiale.

Segregarea rezidențială se întâmplă când autoritățile, de pe urma unor evacuări, mută oamenii cei mai săraci în zone sau în locuințe degradate. Ea se datorează mai ales modului în care funcționează piața de locuințe, pentru că cea din urmă clasifică și distribuie locatarii în zone/ locuințe mai bune sau mai slabe în funcție de veniturile lor.

Ideal ar fi, dacă chiriașii locuințelor sociale ar avea un control asupra acestui stoc de locuințe, de exemplu prin asociații de chiriași sau reprezentanți în comisiile care administrează aceste locuințe și iau decizii cu privire la soarta lor.

Căși sociale ACUM!
facebook.com/CasiSocialeACUM
casisocialeacum.ro

OBLIGAȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE PENTRU ASIGURAREA DREPTULUI LA MEDIU SĂNĂTOS

Monitorizarea atentă a calității aerului în mai multe zone ale localităților.

Obligatorietatea realizării unor măsurători permanente a poluării aerului în zonele rezidențiale aflate în proximitatea unor platforme toxice.

Cunoașterea cu exactitate a surselor de poluare din diverse zone.

Luarea de măsuri pentru a îmbunătăți calitatea aerului în toate zonele localităților, în special cele toxice:

- Responsabilizarea companiilor poluatoare în localități (penalizări, obligații de re tehnologizare, suspendarea activității), cu scopul de a preveni, reduce și elimina poluarea care afectează sănătatea oamenilor, și în primul rând al celor care locuiesc în apropierea unor platforme toxice.
- Informarea oamenilor despre gradul de poluare a aerului, iar în cazurile ce prezintă mari pericole pentru sănătatea lor, luarea unor măsuri urgente în favoarea acestora.
- Asigurarea unei asistențe tehnice oamenilor care sunt afectați cel mai tare de poluare în vederea sprijinirii participării acestora la procesele decizionale cu privire la locuirea și mediul lor.
- Consultarea, și nu doar informarea oamenilor cu privire la deciziile privind utilizarea terenurilor și mediului din proximitatea lor pentru diverse proiecte de dezvoltare care cresc poluarea aerului.
- Implementarea unor proceduri clare și accesibile prin care oamenii pot să își prezinte autorităților preocupările lor și să recomande soluții cu privire la proiectele din jur.

Screening gratuit pentru populația afectată de mediul toxic, cu scopul diagnosticării unor boli în stadii în care acestea pot fi curabile.

Suținerea persoanelor care locuiesc în zone toxice pentru a avea acces la analize și terapii medicale necesare tratării bolilor agravate din cauza locuirii într-un mediu toxic.

Suținerea victimelor locuirii în mediu toxic în efortul lor de a avea acces la justiție, și de a obține despăgubiri de la instituțiile și companiile responsabile pentru daunele cauzate sănătății.

Adăugarea la strategiile și planurile de dezvoltare ale localităților a unui capitol privind justiția de mediu.

Este imperativă elaborarea și implementarea de:

- Măsuri integrate urgente, care să repare atât in justiția produsă de mediul toxic, cât și nedreptatea locativă în vederea asigurării efective a dreptului de a trăi o viață sănătoasă.
- Seturi de politici publice multi- și inter-sectoriale privind mediul, locuirea și sănătatea.
- Planuri multianuale concrete oriunde este nevoie de ele pe plan local care implementează politicile de mai sus și mecanisme de finanțare care să asigure implementarea acestora.
- Intervenții pentru combaterea rasismului instituțional și a formelor sale specifice precum rasismul de mediu și rasismul inherent politicilor de locuire.
- Stabilirea clară a responsabilităților instituționale în vederea asigurării dreptului de a locui în mediu sănătos și colaborării între prefecturi, consilii județene, consilii locale, agenții de protecția mediului, gărzii de mediu, direcții de sănătate publică.

*Fundația Desire,
Policy brief ENHOJUST
desire-ro.eu/?p=4079*

LOCUIREA ÎN MEDIU TOXIC

- Încalcă drepturile universale ale omului, precum dreptul la sănătate, dreptul la mediu curat, dreptul la locuință adecvată, dreptul la o viață sănătoasă.
- Reduce speranța de viață în general, și speranța de viață trăită în sănătate în mod particular.
- Reflectă efectele distribuirii inegale a efectelor poluării (în funcție de distanța locuinței de un sit toxic).
- Produce forme specifice ale nedreptății sau in justiției sociale datorite intersectării efectelor mediului toxic, locuirii inadecvate și sănătății precare.
- Aceste nedreptăți și inegalități sunt rasializate în măsura în care ele afectează persoanele și comunitățile care pe baza etniei și/sau statutului lor social-economic se consideră a fi o „rasă” inferioară și ajung să fie asociate cu spațiile toxice care la rândul lor și ele sunt stigmatizate.

FUNDAȚIA DESIRE
Cluj-Napoca, Mai 2022
ENHOJUST: desire-ro.eu/?page_id=3918
desire_cluj@yahoo.com

ENHOJUST

PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

De aproape 12 ani, persoanelor rome care locuiesc în casele modulare din Pata Rât li se încalcă dreptul la un mediu sănătos. Ele sunt victimele rasismului de mediu. Sănătatea și viața lor este pusă în pericol zi de zi datorită locuirii în mediul toxic al rampelor de deșeuri.

ENHOJUST
PENTRU O JUSTIȚIE ANTIRASISTĂ DE MEDIU ȘI DE LOCUIRE
FOR AN ANTIRACIST ENVIRONMENTAL AND HOUSING JUSTICE

CU BIRUL NAȚIONAL
Foundation Open Society Institute
în colaborare cu
Open Society Foundations.

ȘTIAȚI CĂ...?

1. Autoritățile publice locale le-au încălcat persoanelor române care locuiesc în casele modulare din Pata Rât următoarele drepturi prevăzute de Legea 86/2000 prin care România a ratificat Convenția de la Aarhus, dar și de Constituția României?

- ▶ Dreptul de a trăi într-un mediu adecvat sănătății, sau dreptul la un mediu sănătos.
- ▶ Dreptul de a fi participat la deciziile privind mutarea lor lângă vechea rampă (în 2010), sau amplasarea noulor rampe în proximitatea lor (în 2015).
- ▶ Dreptul de a fi primit asistență pentru a-și exercita dreptul la accesul la justiție în problemele privind locuirea în mediu toxic.
- ▶ Dreptul de a fi fost informat despre impactul mediului toxic al rampelor de deșeurilor asupra sănătății lor.
- ▶ Dreptul la sănătate.

2. Particulele PM2.5 și PM10, care trec prin nas și gât, și pătrund în alveolele pulmonare?

- ▶ Provoacă inflamații și intoxicații.
- ▶ În caz de expunere pe termen scurt agravează boala pulmonară, provocând crize de astm și bronșită acută și crescând susceptibilitatea la infecții respiratorii, iar la persoanele cu boli de inimă crește posibilitatea atacurilor de cord și aritmiilor.
- ▶ În cazul expunerii pe termen lung chiar și la o concentrație scăzută pot cauza cancer și moarte prematură.

3. Hidrogenul sulfurat (H₂S), care este un gaz exploziv și extrem de inflamabil, și apare în condițiile rampelor de deșeurilor?

- ▶ Afectează metabolismul oxidativ, atacând țesuturile nervoase și cardiace, pentru că ele au cea mai mare cerere de oxigen.
- ▶ Afectează sistemul nervos central, astfel putând duce la deces din cauza stopului respirator.
- ▶ În cazul expunerii repetate/prelungite la niveluri moderate poate provoca tensiune arterială scăzută, dureri de cap, pierderea poftei de mâncare și pierderea în greutate, dar și leziuni ale sistemului nervos.
- ▶ În cazul expunerii prelungite la niveluri scăzute poate provoca erupții cutanate dureroase și ochi iritați.
- ▶ În cazul expunerii la niveluri ridicate provoacă paralizii respiratorii, convulsii, comă, leziuni cerebrale și cardiace, chiar moarte.

4. Depozitele obișnuite, destinate gunoierului menajer, fără să aibă deșeurile periculoase, sunt surse de substanțe chimice cauzătoare de cancer, precum benzenul și clorura de vinil? S-a demonstrat că depozitele de gunoier închise de mai bine de 20 de ani mai emit clorură de vinil.

5. În populațiile care locuiesc aproape de rampe de deșeurile, sunt afectate mai frecvent de următoarele boli decât populațiile care locuiesc departe de rampe?

- ▶ Boli ale plămânilor (astm, tuse cronică), ale tractului digestiv (diaree, gastrite, ulcer) sau ale pielii.
- ▶ Patologiile infecțioase, inclusiv tuberculoza, ceea ce poate indica un efect de scădere a imunității generat de expunerea la poluanți respiratori.

MĂSURĂTORI ÎN PATA RÂT

(prin doi senzori: uRADMonitor SMOGGIE-GAS H2S și senzor STROPdeAER pentru PM2.5 și PM10)

Concentrația maximă admisă pentru media zilnică H2S este:
0.008 mg/m³ sau 0.006 mg/m³

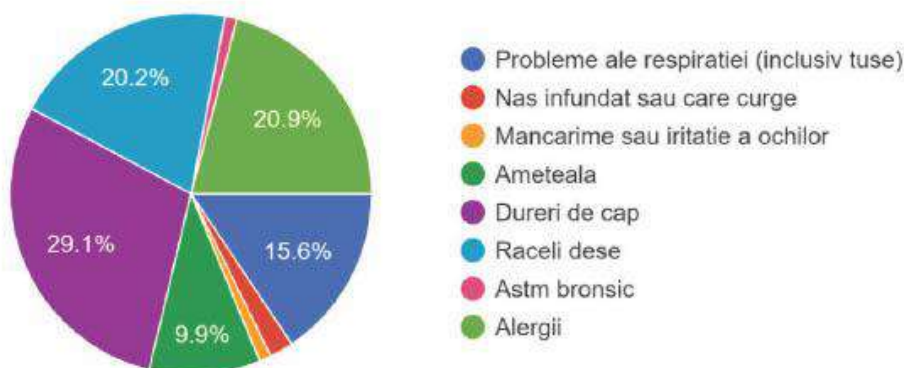
ȘTIAȚI CĂ...?

6. În 2010 primăria clujeană a construit câteva case modulare la o distanță de sub 1000 de metri de vechea rampă toxică, și a mutat acolo cele peste 300 de persoane evacuate de pe fosta str. Coastei?
7. În 2015, când vechea rampă s-a închis, primăria clujeană a autorizat două noi rampe non-ecologice așa-zis temporare la o distanță de sub 1000 de metri de casele modulare din Pata Rât, dintre care una, rampa RADP funcționează și azi?
8. Știați că persoanele care au fost mutate forțat în casele modulare din Pata Rât în 2010 nu au fost informate despre riscurile locuirii în mediul toxic al rampelor de deșeuri nici atunci, și nici în 2015?
9. Știați că de aproape 12 ani sănătatea persoanelor care locuiesc în modulele din Pata Rât nu a fost niciodată evaluată de autoritățile responsabile cu scopul de a urmări cum sunt ele afectate de toxicitatea mediului?
10. Din totalul de 1500 de persoane care locuiesc în comunitățile din Pata Rât am găsit doar 15 persoane peste 65 de ani?
11. Aproape jumătate dintre respondenți la chestionarul medical din 2021 au declarat că au avut decese în familie în ultimii 5 ani, majoritatea cauzate de cancere sau de afecțiuni cardiovasculare?

PROBLEME DE SĂNĂTATE RAPORTATE DE CĂTRE LOCUITORII DIN PATA RÂT

(eșantion de 283 de persoane de peste 18 ani)

"În ultimul an ați avut oricare din următoarele probleme de sănătate?"

FUNDAȚIA DESIRE
Cluj-Napoca, Mai 2022
ENHOJUST: desire-ro.eu/?page_id=3918
desire_cluj@yahoo.com

VI.6. Petition submitted to the National Council for Combatting Discrimination (CNCD)

Desire Foundation used the ENHOJUST results (air pollution measurement, medical survey) in a petition prepared and submitted to CNCD in collaboration with the Community Association of Roma from Coastei in another project. It is available online here - <https://www.desire-ro.eu/?p=4137>

The “PETITION - Living in a toxic environment: continuous discrimination of Roma from Pata Rât Cluj-Napoca” targeted the issue of the right to a healthy environment and health. It requested the determination and sanctioning of acts of discrimination carried out continuously from 2010, respectively 2015 and 2020 onwards, by the local public administration authorities in Cluj-Napoca, in this case the City Hall of Cluj-Napoca and the Local Council of Cluj-Napoca, consisting of: the perpetuation of Roma living in a toxic environment in the modular houses in Pata Rât; the lack of information and consultation of the Roma regarding the negative effects of this fact on their health; continued violation of the right to a healthy environment; systematic lack of health protection for Roma exposed to the effects of living in a toxic environment.

VII. Dissemination

VII.1. Creating and disseminating 11 individual video messages, <https://www.desire-ro.eu/?p=4157>

The team members recorded their short specific messages, which were afterwards edited by István Szakáts. They invited two experts on this domain to express their views on problems of environmental racism and housing, and assess the importance of ENHOJUST.

These videos are also accessible on youtube, ENHOJUST playlist:

1 – Experiența locuirii în mediul toxic din Pata Rât (Experience of living in the toxic environment of Pata Rât landfill, Florin STancu and Rita Greta, <https://www.youtube.com/watch?v=W0Y8CxoH3G4&list=PLin23yKAzTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=11>

2 - Experiența locuirii lângă stația de epurare a apei M Ciuc (Experiences of living nearby the water treatment plant in Miercurea-Ciuc) <https://www.youtube.com/watch?v=wSUWANMXbgA&list=PLin23yKAzTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=8>

3 - Cercetarea Enhojust (ENHOJUST research, prof. Enikő Vincze) <https://www.youtube.com/watch?v=6oTaORp8KCY&list=PLin23yKAzTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=1>

4 - Încălări ale drepturilor omului și discrepante legislative în domeniul mediului (The violation of human rights and legislative discrepancies in the domain of environment, jurist Vasile Gâlbea) <https://www.youtube.com/watch?v=IzBLWQLFTPk&list=PLin23yKAzTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=5>

5 - Practica evacuării romilor și mutării lor în mediu toxic (The practice of evicting and relocating Roma in toxic environment, researcher Ciprian-Valentin Nodis)

https://www.youtube.com/watch?v=JMsHw_4lr50&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=7

6 - Revendicare ENHOJUST dreptul la locuință adecvată (ENHOJUST claim – right to adequate housing, prof. Enikő Vincze)

<https://www.youtube.com/watch?v=MHORU8iPLrY&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=3>

7 - Măsurarea poluării aerului la rampa de deșeuri (Measuring air pollution nearby the landfill, ing. Alexandru Luchian)

<https://www.youtube.com/watch?v=jhH4qRZ3yW0&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=9>

8 - Probleme de sănătate rezultate din locuirea în mediu toxic (Health issues resulting from housing in a toxic environment, medical dr. Bogdan Mincu)

https://www.youtube.com/watch?v=OK_ZlebQsUQ&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=10

9 - Obligațiile instituțiilor din domeniul protecției (Responsibilities of institutions on the domain of environmental protection, dr. George Iulian Zamfir)

mediului <https://www.youtube.com/watch?v=H9DVX9YyY0s&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=6>

10 - Revendicare ENHOJUST Justiție de mediu (ENHOJUST claim – environmental justice, prof. Enikő Vincze)

<https://www.youtube.com/watch?v=cVMdzmfeKqs&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=2>

11 - Rasismul de mediu (Environmental racism dr. Magda Matache)

<https://www.youtube.com/watch?v=gXDaGZ9bJE4&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=4>

VII.2. Creating and disseminating the synthetic ENHOJUST video message

From the individual videos, team member Istvan Szakats created a synthetic video with the ENHOJUST messages.

This is available:

- on the website of Desire Foundation - <https://www.desire-ro.eu/?p=4184> ,
- on youtube (ENHOJUST playlist) - <https://www.youtube.com/watch?v=D99CymrYaCs&list=PLin23yKAZTImgZUI0ApNVdIVU9VRV-vFX&index=12>

VII.3. Disseminating the printed and digital ENHOJUST report and policy brief

We printed the full ENHOJUST report in Romanian and the ENHOJUST policy brief in Romanian (alongside with the two brochures mentioned at VI/4 and VI/5) , and submitted it to the following institutions and organizations:

Senators and deputies from the Romanian Parliament, and professionals participating on the seminar organized in the Parliament building with the topic “Air pollution and health”, organized in 15.06.2022:

1. Adrian Străinu Cercel, președinte Comisia pentru Sănătate din Senatul României
2. Anca Dragu, președintă Comisia pentru Drepturile Omului din Camera Deputaților
3. Cătălin Manea, vicepreședinte al Comisiei pentru Drepturile Omului din Camera Deputaților
4. Claudiu Mureșan, președinte Comisia pentru Mediu din Senat
5. Nelu Tătaru, președinte Comisia pentru Sănătate și Familie din Camera Deputaților
6. George Stânga, președinte Comisia pentru Mediu și Echilibru Ecologic din Camera Deputaților
7. Dragoș Popescu, membru Comisia pentru Mediu din Senat
8. Cristian Ghica, senator
9. Dr. Simona Pârvu, director general Institutul Național pentru Sănătate Publică
10. Ioan Chirilă, expert al Institutului Național pentru Sănătate Publică
11. Beatrice Mahler, Manager Institutul de Pneumofiziologie Marius Nasta
12. Oana Cambera, membru Comisia pentru Administrație Publică din Camera Deputaților
13. Representatives at high level of ministry of environment, health and housing:
14. Ministru Tánczos Barna, Ministerul Mediului
15. Secretar de Stat Ionuț-Sorin Banciu, Ministerul Mediului
16. Ministru Cseke Attila, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
17. Director Liviu Tudor Băileșteanu, Direcția Strategii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
18. Ministru Prof. univ. Dr. Alexandru Răfăla, Ministerul Sănătății
19. Ministru Marius-Constantin Budăi, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
20. Secretar de stat Lóránd-Árpád Fülöp, președinte Agenția Națională pentru Protecția Mediului
21. Subsecretar de Stat Adrian Haralambie BIDU, Vicepreședintele Agenției Naționale Pentru Protecția Mediului
22. Aurelian Păduraru, comisar general Garda Națională de Mediu
23. Balla Izabella, comisar general adjunct Garda Națională de Mediu
24. Secretar de stat Iulian Paraschiv, președinte Agenția Națională pentru Romi

Representatives at high level of county and city institutions of public administration, and Cluj county offices of agencies related to environmental protection:

1. Director executiv, Agenția Județeană pentru Protecția Mediului, jud. Cluj
2. Comisar șef, Comisariatul Județean Cluj al Gărzii Naționale de Mediu
3. Președinte Alin Tișe, Consiliul Județean Cluj
4. Consilier județean Elena Muscă, Consiliul Județean Cluj
5. Prefect Prefectura Județului Cluj
6. Primar Emil Boc, Primăria Municipiului Cluj-Napoca
7. Viceprimar Emese Oláh, Primăria Municipiului Cluj-Napoca
8. Viceprimar Dan Tarcea, Primăria Municipiului Cluj-Napoca
9. Sebesi Árpád Zoltán, consilier local USRPlus, urbanism și protecția mediului
10. Boloveschi Radu Mihai, consilier local USRPlus, sport, tineret, mediu și turism
11. Hossu Sergiu-Horia, consilier local USRPlus, urbanism și protecția mediului
12. Oană Alexandra, consilier local USRPlus, societate civilă, drepturile omului, sănătate
13. Ionescu Dinu, consilier local USRPlus, strategii de dezvoltare urbană

We also sent the report and policy brief in electronic format to representatives of civil society organizations activating on the domain of environmental protection, health, human rights and Roma rights, and housing:

1. Radu Motișan, URad Monitor, București
2. Mădălina Sarapatin, Asociația Slobozia Vrea Aer Curat, Tg. Jiu
3. Radu Tucmean, Stop Gazării de la Groapa de Gunoi Iridex, București
4. Silviu Gurlui, profesor de fizică Iași
5. Sorin Manolache, Redactor șef Radio Eco Natura
6. Anca Brășfălean, redactor EBS Radio Cluj
7. Natalia Ciobanu, Environmental Manager Endava, Cluj
8. Adrian Dohotaru, Asociația Societatea Organizată Sustenabil S.O.S, Cluj
9. Ciprian Nodiș (co-autor raport EEB Pushed to the wasteland)
10. Ionuț Anghel și Filip Alexandrescu, ICCV, București
11. Dan Doghi, Team Leader, Non-discrimination and Roma coordination Unit, DG Justice and Consumers at European Commission
12. Robert Matei & Florin Moisă, CRCR, Cluj
13. Irina Zamfirescu, Active Watch, București
14. Daniel Rădulescu, Sastipen, București
15. Daniela Maier, Ordinul Arhitecților din România – Filiala Transilvania, Cluj
16. Daniel Grebeldinger, Nevo Parudimos, Timișoara
17. Cezara David, Centrul de Resurse Juridice, București
18. Secțiunea 9G – Societatea Română de Pneumologie
19. BLocul Pentru Locuire (its component members)

VII.4. Presenting the ENHOJUST findings at public events

Our team members participated at the following international events with the occasion of which they presented the ENHOJUST results in different formats and distributed the ENHOJUST policy brief in English:

1. Webinar: Let's militate together for housing in a healthy environment: the role of civic activism (Să milităm împreună pentru locuire în mediu sănătos: rolul activismului civic, 28.10.2021, organized by Căsi sociale ACUM!/ Social housing NOW!, with the participation of members of ENHOJUST team and invited guests from two environmental organization, <https://www.desire-ro.eu/?p=4153> (the recording of the material is available here - <https://www.facebook.com/CasiSocialeACUM/videos/696927544619353>)
2. Face-to-face event: Transeuropa Festival in Porto, Ensuring basic rights to all and antiracism, 21-25.04.2022, European Alternatives
3. Greens/EFA MEPs Kim van Sparrentak, Ernest Urtasun
4. Face-to-face event at the European Parliament: From financialised to rights-based housing, 02.06.2022
5. Green/ EFA MEP, Romeo Franz, online communication
6. Green/ EFA EP Housing and Just Transition campaigner Francesca Jenner, online communication
7. Diego Francesco Marin, European Environmental Bureau in Brussels, Ia:
8. Online event: Environmental Racism workshop, at the 8th International Roma Women's Conference – Protecting the human rights and dignity of Roma and Traveller Women in times of

crisis, 25.11.2022, presentation by Eniko Vincze available here - <https://www.desire-ro.eu/?p=4129>

9. Online event: Roma Environmental Justice Networking and Capacity Building Workshop For Civil Society, Bruxelles, 16.06.2022

At the end of the project we organized a hybrid roundtable with scholars and students of Cluj and Bucharest universities' environmental departments, with the occasion of which we also distributed copies of the printed ENHOJUST full report and policy brief in Romanian. Its title was « Locuirea în mediu toxic – ce pot să facă universitățile în vederea îmbunătățirii mediului în care locuim? » (Housing in a toxic environment , 27.05.2022, Cluj (face to face) and Bucharest (online):

1. Universitatea Ecologică din București: Decan Conf. Univ. Dr. Elena Banciu) Facultatea de Științe ale Comunicării) și Decan șef de lucrări Suzana Cocioabă, (Facultatea de Ecologie și Protecția Mediului)
2. Facultatea de Știința și Ingineria Mediului, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca: Decan Lect. Univ. Dr. Nicolae Ajtai, Lect. Univ. Dr. Elena Sevișanu, Lect. Univ. Dr. Cristina Modoi, Lect. Univ. Dr. Nicolae Băciu

In April 2022 we participated on the exhibition “Roma communities from Pata Rât and the housing justice movement from Cluj” with the printed ENHOJUST-related pictures from above. The exhibition was made by Desire Foundation and Community Association of Roma from Coastei, in Casa Tranzit from Cluj-Napoca. Its materials are also available online (<https://casisocialeacum.ro/archives/6978/ziua-internationala-a-romilor-puterea-de-a-fi-impreuna/>) . The organizers of the exhibition also published and Album of the exhibition, which includes the ENHOJUST-related drawings as well (<https://casisocialeacum.ro/archives/6998/comunitati-rome-din-pata-rat-si-activismul-antirasist-pentru-dreptate-locativa/>) .

RAMPELE DE DEȘURI SUNT TOXICE PENTRU OAMENI!

Cum ar fi să știm că în fiecare zi, în România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător? În România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător.

Deșeurile sunt o problemă majoră pentru România, în special în ceea ce privește depozitarea și gestionarea acestora. În România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător.

Deșeurile sunt o problemă majoră pentru România, în special în ceea ce privește depozitarea și gestionarea acestora. În România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător.

LA PĂLĂZII ENJOUST, ALTELE DEȘURURI SÎNTORE

Conținut: 100% ENJOUST
 Design: 100% ENJOUST
 Design: 100% ENJOUST

TOXICITATEA RAMPELOR DIN PATA RÂT

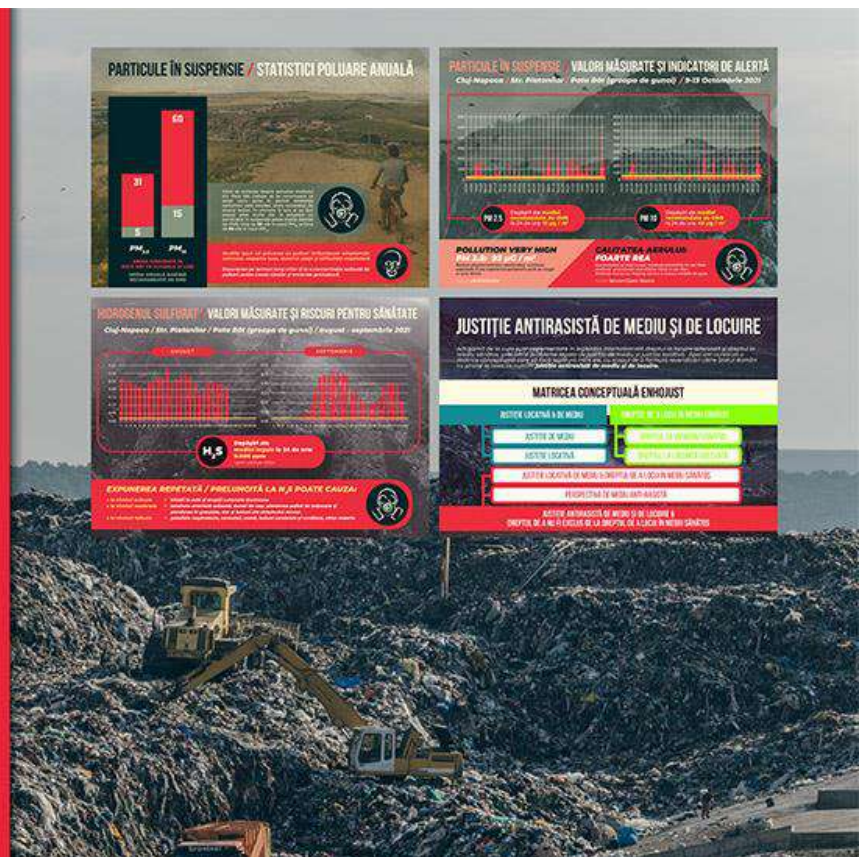
De la 2010, proiectul ENJOUST monitorizează poluarea aerului cu PM2.5 și PM10 în cele mai mari zone din Pata Rât, cu aparatură specializată de la ENJOUST. Proiectul este parte dintr-un proiect mai mare, care are ca scop monitorizarea poluării aerului în Pata Rât, în special în ceea ce privește depozitarea și gestionarea deșeurilor.

Deșeurile sunt o problemă majoră pentru România, în special în ceea ce privește depozitarea și gestionarea acestora. În România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător.

Deșeurile sunt o problemă majoră pentru România, în special în ceea ce privește depozitarea și gestionarea acestora. În România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător.

Deșeurile sunt o problemă majoră pentru România, în special în ceea ce privește depozitarea și gestionarea acestora. În România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător.

Deșeurile sunt o problemă majoră pentru România, în special în ceea ce privește depozitarea și gestionarea acestora. În România, în jur de 10.000 de tone de deșuri sunt arse în incineratoare, în loc să fie reciclate sau să fie depozitate în mod corespunzător.

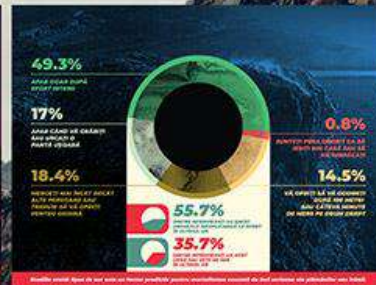
En 2015, le service ENGLIST a l'Université Deira a réalisé a recherche médicale à son personnel de 300-400 en un espace de 202 personnes de sexe M et F. Parmi les résultats présentés ci-dessous, le rhénome est inclus y compris les tests de laboratoire de 400 personnes de sexe M et F, les données de laboratoire, les données de laboratoire, les données de laboratoire.

[illegible]

*Nu putem să vindecăm cu multe simptome, nu neapărat specificate prin felul amoniei, dar cum bolnavii, simptomele și durerea din cap. De asemenea, neapărat amintim că în cazurile de durere în spatele bolnavilor din cauza bolilor, simptomele, neapărat din cauza durărilor sau a unei simptome respiratorii.

[illegible]

Comptez sur les votes de la famille royale populaire du Chiapas, aucun vote, cependant, ni en 2011 le Chiapas élu total de 325 937 électeurs, 219 000 des personnes avec plus de 18 ans, au regard de la société totale, 500 000 des personnes, dont 21% au total de plus de 65 de ans.

Financial report made by: Noémi Magyar (administrative-financial manager)

30.07.2022, Cluj-Napoca, Romania